

Global Britain ร่วงหรือรอด?: อนาคตของสหราชอาณาจักร หลังจากการถอนสมาชิกภาพ ออกจากสหภาพยุโรป

*Global Britain?: The Future of the United Kingdom
after the Withdrawal from the European Union*

ณัฐนันท์ กำแพงสิน

นักวิชาการอิสระ
กรุงเทพมหานคร

Natthanan Kampaengsin

*Independent scholar
Bangkok*

วันที่ส่งบทความ (Received): July 6, 2018
วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ (Revised): October 1, 2018
วันที่ตอบรับบทความ (Accepted): October 12, 2018

บทคัดย่อ

อนาคตของสหราชอาณาจักรหลังจากการถอนสมาชิกภาพออกจากสหภาพยุโรปเป็นประเด็นที่น่าจับตาดูเป็นอย่างยิ่งจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งในและนอกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากที่นาง Theresa May ได้มีการชูนโยบายสำคัญในการกำหนดทิศทางของประเทศในอนาคต หรือที่เรียกว่า Global Britain โดยหวังจะสื่อสารกับโลกภายนอกว่าสหราชอาณาจักรมีความพร้อมเป็นอย่างยิ่งในการเปิดการเจรจาและเชื่อมสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ ในโลกต่อไปถึงแม้จะไม่ได้มีสถานะเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปแล้วก็ตาม ซึ่งนโยบายดังกล่าวมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาปัจจัยทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งสำคัญ โดยเน้นย้ำถึงสิ่งการตกลงเพื่อทำสนธิสัญญาทางการค้า หรือสร้างข้อตกลงเพื่อเปิดเสรีทางการค้าระหว่างประเทศ แต่อย่างไรก็ตามหลังจากระยะเวลาผ่านไปเกือบจะครบสองปีแล้วก็ยังไม่มีทีท่าว่านโยบายดังกล่าวจะมีแนวทาง ขอบเขต หรือยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในทางปฏิบัติ จนรัฐบาลชุดปัจจุบันถูกโจมตีเป็นจำนวนมาก กระแสมหาชนเริ่มมีความลังเลเนื่องจากความไม่มั่นใจในอนาคตของประเทศ ปัญหาทั้งภายในและภายนอกก็เริ่มร้าวเข้ามา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจที่ยังไม่ฟื้นตัวจากผลของประชามติ รวมถึงปัญหาที่ถูกคาดการณ์เอาไว้ว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งรัฐบาลยังไม่มีหนทางป้องกันอีกด้วย สถานการณ์เหล่านี้เอาก็นำมาสู่คำถามของบทความที่ว่า นโยบาย Global Britain จะร่วงหรือจะรอด? และอนาคตของสหราชอาณาจักรหลังจากการพ้นสถานะสมาชิกภาพของสหภาพยุโรปจะเป็นอย่างไรนั่นเอง

คำสำคัญ: Global Britain, สหราชอาณาจักร, สหภาพยุโรป, เบร์กชิต

Abstract

The future of post Brexit UK is a controversial issue around the world, especially after Theresa May, the UK prime minister, announced her first post Brexit policy indicating the path of this country which she called “Global Britain”. The very objective of this policy is too let the world know that UK is more than ready to negotiate and strengthen relationships with the rest even though it is not a part of the EU anymore. Global Britain policy prioritises economic development by negotiating trade deals and building up free trade agreement. However, after almost 2 years of Brexit, there has been no such practical strategy for the policy at all. The government has been majorly criticised by many. British started to question about the unstable future of their country. Still, both internal and external issues are knocking UK at the door, such as economic recession from leaving the EU and other issues that are about to come, all of which have no solution. This current situation has brought about the question of this essay, “Will UK rise or fall with the Global Britain policy?”.

คำสำคัญ: Global Britain, United Kingdom, European Union, Brexit

บทนำ

หากจะกล่าวถึงประชาชาติที่สันสະเทือนการเมืองและแหวดวงความสัมพันธ์ระหว่ำประเทศทั่วโลกก็คงไม่สามารถหลีกเลี่ยงที่จะพูดถึงประชาชาติในประเทศอังกฤษในวันที่ 23 มิถุนายน 2016 ที่ผลของการลงประชามติครั้งนี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ต่อความสัมพันธ์ระหว่ำสหราชอาณาจักรและสหภาพยุโรปเนื่องจากสหราชอาณาจักรเลือกที่จะ “ออกจากสหภาพยุโรป” แน่แน่นอนว่าการตัดสินใจครั้งนี้ถือเป็นเรื่องที่ใหญ่มากเนื่องจากผลลัพธ์ของการต่อสู้กันระหว่ำกลุ่มสนับสนุนและกลุ่มต่อต้านการดำรงอยู่ในสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักรในการลงประชามติดังกล่าวนั้นย่อมไม่เพียงแต่จะกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่ำสหราชอาณาจักรกับสหภาพยุโรปเท่านั้นแต่ยังส่งผลต่อวิธีการที่สหราชอาณาจักรจะมีปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอกด้วย ซึ่งหลังจากการตัดสินใจในครั้งนั้นสหราชอาณาจักรได้มีการเดินทางต่ออย่างเต็มกำลังในการเจรจาหาข้อยุติความสัมพันธ์อันยาวนานครั้งนี้โดยเริ่มมีการเจรจาในบางขั้นตอนและได้มีการกำหนดแผนการในการออกจากสหภาพยุโรปไว้สองปีเพื่อให้สหราชอาณาจักรสามารถจัดการกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นหลังจากพ้นสถานะสมาชิกภาพแล้ว นอกจากนั้นรัฐบาลของนางเทเรซา เมย์ (Theresa May) ก็ได้มีการวางยุทธศาสตร์ครั้งใหม่เพื่อกำหนดบทบาทของสหราชอาณาจักรหลังจากพ้นสมาชิกภาพจากสหภาพยุโรปโดยการกำหนดนโยบายที่เรียกว่า “Global Britain” ซึ่งเป็นการย้อนทิศทางของนโยบายต่างประเทศอังกฤษกลับไปในอดีตกว่า 2 ทศวรรษ ซึ่ง May ยังเชื่อว่าเส้นทางนี้จะเป็นสิ่งทีอังกฤษเลือกที่จะเดินและวางบทบาทของตนในระดับโลกเพื่อให้กลับมากติดต่อสื่อสารกับโลกภายนอกและแสดงถึงอิทธิพลของตนเองได้อย่างเสรีอีกครั้ง

แต่อย่างไรก็ตามหลังจากเวลาผ่านไปจนเกือบจะครบรอบสองปีแล้วหลายภาคส่วนทั้งในและนอกประเทศอังกฤษเองกลับมีการ

ตั้งคำถามอย่างกว้างขวางว่า Global Britain นั้นจะเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด? เนื่องจากความคืบหน้าในการเจรจาของกระบวนการออกจากสหภาพยุโรปเป็นไปอย่างเชื่องช้า แผนการที่ได้วางเอาไว้และการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ๆ ที่เคยคาดว่าจะเกิดขึ้นก็ยังไม่มีความชัดเจน ทั้ง ๆ ที่เวลาได้ผ่านเลยมาจนเกือบจะสองปีตาม ยิ่งไปกว่านั้นอนาคตที่รัฐบาลอังกฤษวางไว้ให้กับประเทศก็ดูจะไม่สวยหรูเท่าใดนัก เพราะความจริงที่ปรากฏหลังจากการลงประชามติล้วนเป็นสิ่งที่ตรงข้ามกับสิ่งที่ควรจะเป็นทั้งสิ้น เป้าหมายใหม่ที่รัฐบาลตั้งขึ้นมาดูจะเกินเอื้อมสำหรับประเทศที่ยังไม่สามารถกำหนดอนาคตที่แน่นอนของตนเองได้ จึงทำให้ดูเหมือนว่านโยบาย Global Britain เป็นเพียงคำพูดที่เลื่อนลอยและเป็นไปได้อย่างยากในทางปฏิบัติ และหากอังกฤษยังเลือกที่จะเดินในเส้นทางนี้ถนนเส้นนั้นก็ดูจะไม่ราบรื่นนักในระยะสั้น

การจะอธิบายได้ว่าทำไม Global Britain จึงดูจะเป็นเส้นทางที่ไม่ราบรื่นสำหรับอังกฤษและเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยากสำหรับอังกฤษในช่วงระยะเวลา 5 ปีข้างหน้า เราจำเป็นต้องเข้าใจถึงความเป็นมาของการลงประชามติ Brexit ที่ผ่านมามาว่า สภาพสังคมในประเทศอังกฤษเป็นอย่างไรจึงนำไปสู่การลงประชามติขึ้น รวมถึงยังต้องเข้าใจด้วยว่าประเด็นที่เป็นที่ถกเถียงอย่างมากสำหรับกลุ่มที่ต้องการให้อังกฤษอยู่ในสหภาพยุโรปต่อ หรือ Remainers และกลุ่มที่ต้องการให้อังกฤษออกจากสหภาพยุโรป หรือ Brexiteer ในการลงประชามตินั้นคืออะไรบ้าง และนโยบาย Global Britain คืออะไร มีนัยยะสำคัญอะไร หลังจากนั้นเมื่อเราเข้าใจบริบทของประเทศในช่วงนั้นแล้วเราจึงจะสามารถวิเคราะห์ได้ว่าเหตุใดผลกระทบของการลงประชามติดังกล่าวจึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ให้นโยบาย Global Britain นั้นเป็นเพียงนโยบายที่เลื่อนลอยและยากที่จะเกิดขึ้นได้จริงภายในช่วงระยะเวลา 5 ปีต่อจากนี้ ดังนั้นในส่วนสุดท้ายจึงเป็นการคาดการณ์ถึงสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น รวมถึงข้อเสนอนโยบายในเชิงนโยบายต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอังกฤษและสหภาพยุโรปในอนาคต

บทนำ

ในวันที่ 23 มิถุนายน 2016 สหราชอาณาจักรได้มีการตัดสินใจครั้งประวัติศาสตร์ในการทำประชามติเพื่อออกจากสหภาพยุโรป การทำประชามติครั้งนี้เป็นปรากฏการณ์ครั้งที่สองในประวัติศาสตร์อังกฤษ แต่ผลของมันแตกต่างจากการทำประชามติครั้งแรกเป็นอย่างมาก เนื่องจาก 17 ล้าน 4 แสนคน หรือ 51.9% ของผู้มาใช้สิทธิ เลือกที่จะออกจากสหภาพยุโรป¹ การจะบอกได้ว่าเหตุใดชาวอังกฤษจึงเลือกทางออกเช่นนั้นต้องคำนึงถึงผลประโยชน์และต้นทุนที่ประเทศจะได้จากความเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป ซึ่งแน่นอนว่าในประเด็นนี้มีข้อถกเถียงทั้งจากฝ่ายที่เห็นด้วยที่จะให้อังกฤษออกจากสหภาพยุโรป หรือ Brexiteer ที่เชื่อว่า การอยู่ในอียูต่อทำให้อังกฤษเสียอำนาจอธิปไตย และประเด็นเรื่องผู้อพยพ รวมถึงเชื่อว่าสหภาพยุโรปเปรียบเสมือนการรวมตัวกันของนายทุนรายใหญ่ ที่มีโครงการด้านเศรษฐกิจมากมาย อันขัดขวางการดำเนินการและนโยบายทางเศรษฐกิจอย่างอิสระของประเทศสมาชิก² และข้อถกเถียงจากทางฝั่งที่สนับสนุนให้อังกฤษยังคำดำรงสถานะสมาชิกภาพของสหภาพยุโรปต่อไป หรือ Remainers ที่เชื่อว่าการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป นโยบายร่วมจะทำให้อังกฤษสามารถได้รับสิทธิประโยชน์ด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจหรือความมั่นคงจากสหภาพมากกว่า โดยประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นที่น่าสนใจของสาธารณชนถูกทั้งสองฝั่งนำมาพูดถึงและสนับสนุนในการโน้มน้าวประชาชนก่อนจะมีการลงคะแนนเสียง ในการลงประชามติครั้งนี้ ทั้งสองกลุ่มได้จัดทะเบียนเป็นกลุ่มรณรงค์อย่างเป็นทางการ โดยสามารถใช้จ่ายเงินเพื่อการนี้ได้ไม่เกิน 7 ล้านปอนด์ เพื่อรณรงค์ผ่านสื่อในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการออกอากาศทางโทรทัศน์และวิทยุ ทั้งสองกลุ่มได้รับเงินสนับสนุนอย่างเปิดเผยจากภาคธุรกิจยักษ์ใหญ่หลายสาขาของ

1 Harold D Clarke, Matthew Goodwin and Paul Whiteley, *Brexit: Why Britain Voted To Leave The European Union* (Cambridge University Press: 2017), 146.

2 Ibid., 15.

อังกฤษ³ ซึ่งการต่อสู้ของทั้งสองฝั่งสะท้อนสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมมากมาย ประการแรกคือ การผงาดของชาตินิยมในยุโรปที่กล้าแข็งขึ้นมาแบบ สายฟ้าแลบ ส่วนหนึ่งเพราะปัญหาการคลังในกรีซที่สหภาพยุโรปเอา เงินไปช่วยเหลือมากเกินไป คนทั่วไปเกิดความรู้สึกว่าทำไมต้องจ่าย ภาษีเพื่อเอาไปช่วยประเทศไอร์แลนด์เพียงเพราะพันธะการเป็นสมาชิก ของสหภาพ⁴

ประการที่สองมาจากนโยบายรับผู้อพยพแบบไร้ขีดจำกัด ที่ สหภาพยุโรปเป็นต้นแบบด้านมนุษยธรรม แต่หลายประเทศเริ่มรับไม่ไหว ผู้อพยพที่เข้ามาหลายคนก็เป็นพวกแฝงตัวเข้ามาหางานไม่ใช่ผู้ลี้ภัย รวมถึงการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นตามมา ทำให้คนส่วนใหญ่เชื่อว่าผู้อพยพ คือภัยคุกคาม รวมถึงกระแสต่อต้านอิสลาม Islamophobia ที่ประทุขึ้น ภายในประเทศช่วงหลังด้วย

ประการที่สามคือเรื่องเงิน เพราะมีความเชื่อว่าการรวม กลุ่มไม่ได้ทำให้รวยขึ้นแต่จนลง ผลประโยชน์ถูกแบ่งปันกันระหว่าง ประเทศสมาชิกทำให้ฝ่ายที่จ่ายเงินส่วนกลางมากเป็นอันดับ 2 อย่าง สหราชอาณาจักรกลับได้เงินกลับมาไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย รวมถึง นโยบายการโยกย้ายแรงงานแบบไร้พรมแดนทำให้คนท้องถิ่นตกงาน คนงานที่เข้ามายังเป็นพวกไร้ทักษะ มาตรการอียูที่เข้มงวดทำให้ แรงงานและเกษตรกรท้องถิ่นทำมาหากินไม่ขึ้น เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัย สำคัญที่นำไปสู่การลงประชามติ Brexit และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ทางการเมืองภายในทั้งรัฐบาลและส่งผลต่อนโยบายต่างประเทศของ สหราชอาณาจักรด้วยเช่นกัน

3 “ทำไมสหราชอาณาจักรต้องลงประชามติเรื่องอียู,” *BBC ไทย*, 13 พ.ย. 59, <https://www.bbc.com/thai/international-37967400> (เข้าถึงเมื่อ 13 พ.ค. 61).

4 กรกิจ ดิษฐาน, “เหตุแห่ง Brexit,” *โพสต์ทูเดย์*, 26 มิ.ย. 59, <https://www.posttoday.com/world/439559> (เข้าถึงเมื่อ 13 พ.ค. 61).

Global Britain คืออะไร เริ่มเมื่อไหร่ เป้าหมายคืออะไร

Global Britain ถือเป็นหมัดสำคัญที่รัฐบาล Theresa May เลือกที่จะใช้เพื่อที่จะตอบโต้และยืนยันสถานะความมั่นคงในการเมืองโลกของอังกฤษหลังจากการออกจากสหภาพยุโรป นโยบาย Global Britain หรือ การส่งอังกฤษออกไปให้ไกลอย่างอิสระนี้ไม่ได้เป็นสิ่งใหม่สำหรับประเทศนี้แต่อย่างไร โดย Global Britain ถูกพูดถึงครั้งแรกในปี 1997 แต่การนำนโยบายดังกล่าวกลับมาในครั้งนี้มีประเด็นที่ถูกรัฐบาลเน้นย้ำขึ้นมาใหม่เป็นจำนวนมาก โดยหลังจากการทำประชามติได้หนึ่งปีเศษ นายกรัฐมนตรีของอังกฤษได้หยิบยกประเด็นดังกล่าวขึ้นมาพูดระหว่างที่เธอไปเยือนประเทศจีน ในวันที่ 31 มกราคม 2018 โดยบางช่วงบางตอนของสุนทรพจน์ที่เธอกำลังต่อผู้นำประเทศจีนมีใจความว่า

“As we leave the EU we will become a country that is able to operate an independent trade policy to sign free trade agreements around the rest of the world. And that is exactly what we will be looking to do. And it is in the best interests of the people in the UK but also those free trade agreements bring benefits to the countries with whom we sign them.”

“We will be a more outward looking country, to build a global Britain that is able to sign those free trade agreements that is able to continue to play its role on the world stage in the various multilateral organisations we’re part

*of, working alongside china and other members
for example in the United Nations.”⁵*

หรือ Boris Johnson รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของอังกฤษก็เคยแสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับ Global Britain ในลักษณะเดียวกัน คือ

*“whether we like it or not we are not
some bit part or spear carrier on the world
stage. We are a protagonist—a global Britain
running a truly global foreign policy”⁶*

จากสุนทรพจน์ข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสิ่งที่รัฐบาลอังกฤษชุดนี้ตั้งใจว่าจะนำมารับมือกับอนาคตหลังจากการออกจากสหภาพยุโรปคือ การทำให้สหราชอาณาจักรสามารถติดต่อสื่อสารและค้าขายกับประเทศอื่น ๆ ในโลกได้ด้วยสิ่งที่เรียกว่า ข้อตกลงทางการค้าเสรี (Free Trade Agreement) ซึ่งรัฐบาลชุดนี้เชื่อว่าเป็นสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับอังกฤษและคู่สัญญาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงยังกล่าวถึงความร่วมมือและบทบาทในระดับโลกของอังกฤษในองค์กรความร่วมมือระดับระหว่างประเทศ และการผูกพันมิตรกับมหาอำนาจขนาดใหญ่ไม่ว่าจะเป็นจีนหรือสหรัฐอเมริกา นั่นเอง

นอกจากวิสัยทัศน์ของรัฐบาลชุดปัจจุบันแล้ว ก็มีนักวิชาการที่เรียกกลุ่มของตนเองว่า Global Britain ผู้ซึ่งสนับสนุนนโยบายดังกล่าว

---

5 “Theresa May – 2018 Speech in China,” UKPol, February 1, 2018, <http://www.ukpol.co.uk/theresa-may-2018-speech-in-china/> (accessed on May 13, 2018).

6 Bagehot, “Global Britain or globaloney: The government’s post-Brexit foreign policy of “global Britain” is incoherent,” *Economist*, March 15, 2018, <https://www.economist.com/news/britain/21738894-governments-post-brexit-foreign-policy-global-britain-incoherent-global-britain-or> (accessed on May 14, 2018).

อย่างชัดเจน โดยนักวิชาการเหล่านี้เชื่อว่าสหราชอาณาจักรจะได้สิทธิประโยชน์ข้อตกลงการค้าเสรี หรือ Global Britain และนักวิชาการเหล่านี้ยังได้เสนอทิศทางนโยบายที่จะทำให้ Global Britain เป็นไปได้ โดยได้เสนอตัวแบบทางการค้าระหว่างประเทศเพื่อตอบสนองนโยบายไว้ 4 ตัวแบบ ดังนี้

ตัวแบบแรกคือ ทางเลือกแบบประเทศนอร์เวย์ (The Norway Option)⁷ โดยเข้าเป็นสมาชิกของ European Economic Area (EEA) โดยเขตเศรษฐกิจ EEA ดังกล่าวเปิดเสรีให้กับองค์การการค้าเสรียุโรป European Free Trade Association (EFTA) และประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป ซึ่งจะเป็นตัวเลือกที่ง่ายที่สุดสำหรับอังกฤษในขณะนี้ เนื่องจากถึงแม้อังกฤษจะหมดสถานะสมาชิกภาพของสหภาพยุโรปไปแล้ว แต่สถานภาพสมาชิกของ EEA ก็ไม่ใช่ข้อตกลงใหม่สำหรับอังกฤษ ไม่ว่าจะต้องเจรจาใหม่หรือสามารถคงสถานะเดิมได้ อังกฤษจะยังคงมีอิสระทางการค้า “4 freedoms” ทั้งการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ คนงาน และเงินทุนอย่างอิสระ และข้อตกลงที่ยังครอบคลุมถึงเรื่องอื่น ๆ นอกจากการค้า เช่น การทำวิจัยและการพัฒนา การศึกษา นโยบายพัฒนาสังคม สิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ แต่ไม่ได้ครอบคลุมนโยบายบางเรื่องที่สหภาพยุโรปให้ความสำคัญ เช่น นโยบายเกี่ยวกับการเกษตร การประมง ตลาดร่วม และเงินสกุลร่วม⁸ การเป็นสมาชิกของ EEA จะทำให้อังกฤษได้ผลประโยชน์มหาศาลและจะทำให้เกิดความต่อเนื่องทางนโยบายเศรษฐกิจในการสามารถติดต่อค้าขายในตลาดร่วมของสหภาพยุโรปต่อไปได้ อังกฤษสามารถหลีกเลี่ยงนโยบายด้านอื่น ๆ ของสหภาพยุโรปที่ไม่ใช่ด้านเศรษฐกิจซึ่งอังกฤษเห็นว่าไม่มีความ

7 Richard Tice, Ewen Stewart, Ian Milne and Brian Monteith, “A GLOBAL BRITAIN: THE RECOMMENDED “BREXIT” OPTION Leading the World to Tariff-Free Trade,” *Global Britain*, March 31, 2015, https://globalbritain.co.uk/wp-content/uploads/2016/11/A_Global_Britain_Soft_Copy.pdf, 9 (accessed on May 14, 2018).

8 Ibid., 12.

จำเป็นและเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณ และยังรักษาสถานภาพทางเศรษฐกิจและอำนาจต่อรองกับสหภาพเอาไว้ได้ด้วย⁹ นอกจากนี้อังกฤษจะสามารถมีบทบาทได้เต็มตัวในองค์การการค้าโลก สามารถขยายอิทธิพลในระดับโลกได้ แต่อย่างไรก็ตามการติดต่อกับสหภาพยุโรป สมาชิก EEA ก็ยังคงต้องปฏิบัติตามกฎของตลาดร่วมที่สหภาพเป็นผู้กำหนดขึ้นเท่านั้นและไม่สามารถมีส่วนร่วมในการออกกฎหรือเปลี่ยนแปลงใด ๆ ได้ และอังกฤษก็จะไม่สามารถได้อำนาจอธิปไตยเหนือเขตแดนของตนได้อย่างเต็มที่เนื่องจากสนธิสัญญาอนุญาตให้มีการเคลื่อนย้ายทรัพยากรทางการค้าได้อย่างอิสระ¹⁰

ตัวแบบที่สอง คือ ตัวแบบประเทศสวิตเซอร์แลนด์ (The Swiss Option)¹¹ ในการกลับมาเป็นสมาชิกขององค์การการค้าเสรียุโรป European Free Trade Association (EFTA) ที่อังกฤษเป็นผู้ก่อตั้งก่อนจะถอนตัวเพื่อไปเข้ากับข้อตกลงการค้า EEC ในปี 1973 โดย EFTA ในปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมดสี่ประเทศซึ่งติดอันดับประเทศที่ร่ำรวยเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก ซึ่งประกอบด้วยสวิตเซอร์แลนด์ (มีขนาด GDP per Capita \$84.8k) นอร์เวย์ (มีขนาด GDP per Capita \$100.8k) ไอร์แลนด์ (มีขนาด GDP per Capita \$47.4k) และลักเซมเบิร์ก (มีขนาด GDP per Capita \$98k)¹² โดยสหราชอาณาจักรจะได้ผลประโยชน์จากสถานะสมาชิก EFTA โดยการได้รับอิสรภาพในการเจรจาข้อตกลงทางการค้าแบบทวิภาคี โดยเฉพาะกับสหภาพยุโรปที่อังกฤษจะไม่หันหลังให้อย่างแน่นอนแต่ในขณะเดียวกันก็มีโอกาสในการเจรจาการค้าแบบทวิภาคีกับชาติอื่น ๆ ได้อย่างอิสระขึ้น และการเจรจาก็สามารถพูดถึงเรื่องการเข้าสู่ตลาดของกันและกัน และสามารถเลือกเข้าร่วมในข้อตกลงบางอย่างของสหภาพยุโรปโดยไม่ต้องเข้าร่วมทั้งหมด

---

9 Ibid.

10 Ibid.

11 Ibid.

12 Ibid., 13.

หรือแม้แต่วางร่วมกันร่างข้อตกลงเฉพาะบางเรื่องให้เห็นตรงกันก็ได้ แต่ข้อเสียของตัวแบบนี้ก็คือ อังกฤษก็ยังไม่สามารถควบคุมชายแดนและผู้อพยพที่ผ่านเข้าออกประเทศได้ทั้งหมด รวมถึงอาจจะเกิดความยุ่งยากและซับซ้อนในการเจรจาข้อตกลงแบบทวิภาคีในพื้นที่ต่าง ๆ ของโลก ซึ่งก็ต้องอาศัยอิทธิพลอย่างมหาศาลในพื้นที่เหล่านั้นด้วย¹³

ตัวแบบที่สาม คือตัวแบบประเทศแคนาดา (The Canadian Option)¹⁴ ที่เป็นการสร้างข้อตกลงเสรีการค้ากับสหภาพยุโรปที่ใช้ชื่อว่า EU-Canada Trade Agreement (CETA) ข้อตกลงนี้กำหนดให้มีการจำกัดกำแพงภาษีมากกว่า 99% ของการซื้อขายระหว่างสองประเทศ และยังเป็น การสร้างตลาดใหม่ที่ส่งเสริมโอกาสในการลงทุนและการบริการ โดยข้อตกลงนี้จะต้องมีการเจรจาผ่าน Council และจะได้รับการรับรองโดยรัฐสภายุโรป (EU Parliament) โดยในส่วนของอังกฤษนั้นอังกฤษเป็นประเทศที่ติดต่อกำขายและรัฐภูมิที่เกี่ยวข้องกับตลาดร่วมและกฎหมายของสหภาพยุโรปเป็นอย่างดีการดำเนินการค้าขายด้วยการทำข้อตกลงดังกล่าวจะส่งเสริมให้เกิดความแข็งแกร่งในความสัมพันธ์ทางการค้าและการเจรจาจะไม่มีอุปสรรคมาก¹⁵ ซึ่งถ้าเปรียบเทียบกับแคนาดาที่มีสหภาพยุโรปเป็นคู่ค้าที่สำคัญอันดับแรกและมีตัวเลขการซื้อขายแลกเปลี่ยนมากกว่า 150 พันล้านปอนด์ แล้วสหราชอาณาจักรมีขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่กว่าแคนาดาถึง 5 เท่าซึ่งจะส่งผลดีต่อประเทศเองหากได้ใช้ข้อตกลงทางการค้าแบบเดียวกับแคนาดา นอกจากนี้สหราชอาณาจักรจะได้รับการยกเว้นจากกฎเกณฑ์อื่น ๆ ของสหภาพยุโรปไม่ว่าจะเป็น CAP หรือ CFP และยังสามารถสิทธิทั้งหมดในการควบคุมการผ่านเข้าออกประเทศและนโยบายเกี่ยวกับการตรวจคนเข้าเมือง¹⁶ แต่อย่างไรก็ตามสหภาพยุโรปก็คงจะไม่ยอมตกลงข้อเสนอในข้อตกลง

13 Ibid., 14.

14 Ibid.

15 Ibid.

16 Ibid., 15.

ดังกล่าวง่าย ๆ รวมถึงภาคเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ก็
จะไม่เห็นด้วยเนื่องจากมีความเสี่ยงที่จำนวนงานในประเทศจะลดลง
และภาคเอกชนก็จะไม่สามารถมีบทบาทและอิทธิพลได้มากนัก และ
หากจะให้ข้อตกลงในลักษณะนี้ได้ผลการเริ่มกระบวนการเจรจาต้อง
สำเร็จภายในระยะเวลาสองปีก่อนที่สหราชอาณาจักรจะหมดสถานะ
สมาชิกภาพจากสหภาพยุโรป¹⁷

และตัวแบบสุดท้าย คือ การเปิดเสรีการค้าระดับโลก หรือ
The Global Britain Free Trade¹⁸ คือการค้าขายภายใต้กฎเกณฑ์ของ
WTO ซึ่งภายในเงื่อนไขนี้สหราชอาณาจักรจะสามารถจำกัดกำแพงภาษี
จากการนำเข้าสินค้าจากประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก และจะกลายเป็นแหล่ง
ของตลาดเสรีที่ใหญ่ที่สุดของโลก โดยผลประโยชน์ที่สหราชอาณาจักร
จะได้รับคือ ประการแรก ในระดับระหว่างประเทศสหราชอาณาจักรจะ
มีอิทธิพลในโลกมากขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นสหราชอาณาจักรจะได้รับ
ที่นั่งและความสามารถในการโหวตในองค์กร WTO อีกครั้ง เนื่องจาก
สหราชอาณาจักรมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับที่ 5 ของโลก มีอิทธิพล
ต่อสมาชิก G8 ต่อองค์กร NATO องค์กร OECD องค์กรความมั่นคง
แห่งสหประชาชาติ (UNSC) และประเทศในกลุ่ม Commonwealth¹⁹

ประการที่สอง หลังจากการออกจากสหภาพยุโรป
สหราชอาณาจักรจะสามารถสร้างการค้าและการจ้างงานได้มากขึ้น
โดยการกำจัดกำแพงภาษีและความสามารถในการเจรจาข้อตกลงทาง
การค้ากับประเทศอื่นในโลกได้อย่างอิสระ การส่งออกจะพุ่งสูงขึ้นและ
การลงทุนภายในประเทศก็สามารถเติบโตขึ้นได้ และภายนอกทวีปยุโรป
สหราชอาณาจักรจะได้ประโยชน์สูงสุดในการมีความสามารถที่จะ
คำนวณผลได้ผลเสียจากสถานะผู้นำของกลุ่ม Commonwealth²⁰

17 Ibid., 16.

18 Ibid.

19 Ibid.

20 Ibid.

ประการที่สาม สหราชอาณาจักรจะสามารถดึงความสามารถในการควบคุมอำนาจอธิปไตย การเปิดปิดชายแดนและสถาบันประชาธิปไตยต่าง ๆ เข้ามาสู่รัฐสภาภายในประเทศของตนได้อีกครั้ง เนื่องจากในปัจจุบันมากกว่า 64% ของกฎหมายที่บังคับใช้ภายในสหราชอาณาจักรนั้นล้วนออกโดยสหภาพยุโรปโดยคำนึงถึงเศรษฐกิจของสหภาพเป็นสำคัญซึ่งอังกฤษไม่มีอำนาจที่จะควบคุมหรือเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่อังกฤษคิดว่าไม่สำคัญเลย ดังนั้นหลังจากพ้นสมาชิกภาพแล้วสหราชอาณาจักรจะมีความอิสระและสามารถทำให้ลอนดอนเปลี่ยนแปลงสถานะของตนเองไปเป็นตลาดแห่งการซื้อขายแลกเปลี่ยนระดับโลก²¹ แทนที่จะต้องทนอยู่กับกฎของสหภาพยุโรปและเสียต้นทุนในการรักษากฎที่ไม่เป็นธรรมต่ออังกฤษ

และประการสุดท้ายสหภาพยุโรปจะสามารถควบคุมการเข้าออกของผู้อพยพ โดย Global Britain จะสามารถควบคุมและส่งเสริมให้แรงงานจากประเทศสมาชิกในยุโรป หรือประเทศอื่น ๆ ทั่วโลกเพื่อมาทำงานที่สหราชอาณาจักรและช่วยกระตุ้นภาคเศรษฐกิจได้มากขึ้น ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวสหราชอาณาจักรจะมีอำนาจในการควบคุมจำนวน และสามารถคัดเลือกแรงงานตามทักษะที่ประเทศต้องการได้²²

โดย Global Britain Free Trade นี้กล่าวได้ง่าย ๆ ก็คือสหราชอาณาจักรจะออกจากสหภาพยุโรปแต่จะเป็นสมาชิกของ European Economic Area (EEA), the European Free Trade Association (EFTA) หรือ the EU Customs Union อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายที่ก็ย่อมได้ สหราชอาณาจักรสามารถทำข้อตกลงการค้าเสรีแบบทวิภาคีภายใต้กฎเกณฑ์ขององค์การการค้าโลก (WTO) ได้โดยตรงเช่นเดียวกับประเทศพัฒนาแล้วอื่น ๆ นอกสหภาพยุโรปไม่ว่าจะเป็นออสเตรเลีย แคนาดา สวิตเซอร์แลนด์ อินเดีย จีน และ

21 Ibid.

22 Ibid., 17.

สหรัฐอเมริกา รวมถึงสหภาพยุโรปด้วย ภายใต้ข้อตกลงทางการค้าแบบ Global Britain นี้ สหราชอาณาจักรสามารถยกเลิกภาษีหรือศุลกากรการค้าจากการนำเข้าสินค้าจากประเทศอื่นรวมถึงประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปได้ ซึ่งจะทำให้สหราชอาณาจักรเป็นศูนย์กลางของการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าของโลก และจะส่งผลดีต่อการค้าขายบริเวณชายแดนและจะกระตุ้นการลงทุน สหราชอาณาจักรจะได้รับยกเว้นจากกฎเกณฑ์ทางการค้าของสหภาพยุโรป เช่น CAP และ CFP

ซึ่งนักวิชาการที่ติดตามกระแสของ Global Britain มาอย่างยาวนานตั้งแต่ก่อนจะมีการลงประชามติได้มีความเห็นว่า สหราชอาณาจักรควรที่จะเลือกตัวแบบสุดท้ายที่ประเทศสามารถเปิดเสรีทางการค้าภายใต้กฎเกณฑ์ขององค์การการค้าโลกเพื่อสนับสนุนบทบาทในระดับโลกและสร้าง Global Britain ให้เป็นจริง รวมถึงยังแนะนำให้ใช้ตัวอย่างจากประเทศสิงคโปร์และสวิตเซอร์แลนด์ที่มีการสร้างนโยบายลดกำแพงภาษีนำเข้าให้เหลือ 0% ซึ่งจะทำให้ลดต้นทุนภายในประเทศเป็นจำนวนมหาศาล²³ และนโยบายดังกล่าวจะทำให้ความแน่นแฟ้นของประเทศในสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นด้วยการกลับไปใช้ตัวแบบเศรษฐกิจคลาสสิกดังที่ประเทศเคยใช้มาและทำให้สหราชอาณาจักรกลับไปเป็นเบคอนขึ้นโต๊ะสำหรับสินค้าและบริการอีกครั้ง²⁴

Global Britain ร่วง หรือ รอด?

นักวิชาการที่สนับสนุน Global Britain ล้วนเชื่อด้วยกันบ้าง ของหัวใจว่าสหราชอาณาจักรจะสามารถกลับมารุ่งโรจน์บนเวทีโลกได้อีกครั้ง เนื่องจากการนำแนวทางนโยบายส่งออกอังกฤษสู่โลกภายนอกครั้งนี้เปรียบเสมือนการย้อนเวลากลับไปในช่วงที่อังกฤษยังมีอิทธิพล

---

23 Ibid., 18.

24 Ibid.

เป็นเจ้าของจักรวรรดิและเป็นศูนย์กลางการค้า พวกเขาเชื่อว่าตอนนี้เองก็ คงไม่ต่างกันการย้อนกลับไปสู่สถานะที่เคยเป็นมาไม่ใช่เรื่องยากสำหรับ สหราชอาณาจักรในตอนนี้ แต่ความเชื่อเหล่านั้นเป็นไปได้จริงในทาง ปฏิบัติเท่าใด? เพราะถึงแม้ว่านักวิชาการและนักเศรษฐศาสตร์ที่เรียก ได้ว่าเป็นผู้สนับสนุนตัวของ Brexit จะเสนอแนวทางนโยบายสำหรับ Global Britain มามากมาย แต่ผู้ที่มีอิทธิพลในการคิด ตัดสินใจและ ปฏิบัตินโยบายดังกล่าวแท้จริงแล้วก็คือคณะรัฐบาลอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานการต่างประเทศและเครือจักรภพ (FCO) ซึ่งจนเวลาล่วง มาเกือบบรรจบครบ 2 ปีแล้ว เรายังเห็นท่าที่ แนวทาง การกำหนด ยุทธศาสตร์ และการตัดสินใจเกี่ยวกับการนำนโยบาย Global Britain ไปปฏิบัติได้อย่างจำกัดหรือเรียกได้ว่าน้อยมากเลยทีเดียว สิ่งที้ออกจาก รัฐบาลอังกฤษตอนนี้มีเพียงแค่วลีที่ชื่อ Global Britain ซึ่งปราศจาก เนื้อหา สาระใด ๆ ภายใต้วลีดังกล่าวทั้งสิ้น นอกเสียจากคำอธิบาย ง่าย ๆ เพียงแค่เขตการค้าเสรี หรือลดกำแพงภาษี แต่สิ่งที่เป็นเนื้อหา เฉพาะเจาะจงว่าเขตการค้าเสรี และการลดกำแพงภาษีเหล่านั้นจะเกิด ขึ้นได้อย่างไร Global Britain ของพวกเขาไม่มีทิศทางที่แน่นอน ไม่มี มาตรการความสำเร็จ ข้าราชการยังไม่มีวาทกรรมหรือวิธีที่ว่าจะสะสาง ภาระที่ติดพันจากประชามติง่าย ๆ เสียด้วย ความมั่วเร่ของ Global Britain นี้ถูกตอกย้ำโดยคณะกรรมการต่างประเทศ โดยประธาน กรรมการคณะกรรมการ Tom Tugendhat ได้กล่าวว่า

“To eliminate confusion, the Committee is calling on Government to set out what the policy means. We urge the Prime Minister to make a keynote speech in the House. We want to see a single repository for documents, speeches and policy work – in the ten most common languages – to help policy-makers and public understand Government thinking.”

“The UK is a global player, but a slogan is not a policy and the country needs a clear strategy to shape our actions or we risk damaging our reputation overseas and eroding support for a global outlook at home. Ministers need to show that the idea of ‘Global Britain’ means more than a continuation of the FCO’s current activities and is instead a targeted, resourced plan. In the meantime, the Committee will continue to pursue aspects of Global Britain through a series of inquiries.”²⁵

จะเห็นได้ว่าแม้แต่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยกันเองยังมีความเห็นว่า Global Britain เป็นเสมือนสโลแกนเท่านั้นไม่ได้เป็นนโยบายอย่างที่รัฐบาลพยายามเสนอมาตลอด ซึ่งหาก Global Britain ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่แน่นอน สหราชอาณาจักรก็เสี่ยงกับการทำให้ตัวเองเสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือในระดับโลก โดยคณะรัฐบาลจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องตอบให้ได้ว่า Global Britain แตกต่างอย่างไรกับกิจกรรมที่กองการต่างประเทศกำลังปฏิบัติอยู่และคณะกรรมการจะติดตามอย่างไรใกล้ชิดจนกว่าจะมีการหาหลักฐานหรือมีแผนการมาสนับสนุนนโยบายดังกล่าว

ถึงจุดนี้อาจเริ่มสงสัยได้แล้วหรือไม่ว่า Global Britain จะไม่สามารถไปรอดได้ง่าย ๆ ยิ่งไปกว่านั้นนโยบายดังกล่าวมีอุปสรรคต่าง ๆ ที่มากเกินกว่าสิ่งที่รัฐบาลอังกฤษและประชาชนหรือแม้แต่ นักวิชาการทั้งหลายคาดคะเนเอาไว้ ซึ่งอุปสรรคเหล่านั้นเองก็ยิ่งตอกย้ำถึงความ

25 “‘Global Britain’ slogan must be backed by substance, says Committee,” *Parliament UK*, March 12, 2018, <https://www.parliament.uk/business/committees/committees-a-z/commons-select/foreign-affairs-committee/news-parliament-2017/global-britain-report-published-17-19/> (accessed on May 14, 2018).

เป็นไปได้หรือไม่ หรือเป็นไปได้ว่ายากเย็นในการจะทำให้ฝันเป็นจริงขึ้นมาได้ โดยอุปสรรคเหล่านั้นส่งผลในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะสั้นที่เปรียบเสมือนมรสุมลูกใหญ่สำหรับคณะรัฐบาลอังกฤษและสำนักการต่างประเทศและเครือจักรภพ (FCO) ซึ่งหากผ่านไปไม่ได้ก็เท่ากับว่า Global Britain จะทำให้ประเทศร่วงมากกว่ารอด โดยอุปสรรคเหล่านั้นจะถูกอภิปรายในบทถัดไป

อุปสรรคของ Global Britain

ก่อนการทำประชามติไม่นานนักรัฐบาลอังกฤษได้เปิดเผยบทวิเคราะห์ของพวกเขาเกี่ยวกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสหราชอาณาจักรหลังจากการเลือกที่จะออกจากสหภาพยุโรป กล่าวว่าการตัดสินใจในครั้งนี้จะทำให้สหราชอาณาจักรต้องเผชิญกับช่วงเวลาแห่งความไม่มั่นคงอันจะส่งผลกระทบต่อตลาดการเงิน การลงทุน ค่าเงินปอนด์ เงินบำนาญ ระบบสวัสดิการสุขภาพและสิทธิในการทำงานของชาวยุโรปอีกกว่าสองล้านคน²⁶ และแน่นอนว่าภาคส่วนต่าง ๆ ทั่วโลกหรือแม้แต่ภายในประเทศเองก็ออกมาเตือนในลักษณะเดียวกันไม่ว่าจะเป็น กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ที่เตือนว่า หากกระบวนการที่อังกฤษจะแยกตัวออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป (Brexit) เป็นไปอย่างไม่ราบรื่น จะทำให้เงินปอนด์อาจร่วงลงไปกว่า 15% จากระดับปัจจุบันเพราะปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจในปัจจุบันพบว่า เงินปอนด์มีมูลค่าสูงกว่าความเป็นจริงอยู่ประมาณ 15% ดังนั้นอังกฤษจำเป็นต้องเพิ่มศักยภาพด้านการผลิต และสร้างสมดุลด้านการเงินภาคสาธารณะโดยการสร้างที่อยู่อาศัยราคาต่ำและการลงทุนด้านการวิจัยที่จะช่วยสนับสนุนศักยภาพการผลิตและลดความไม่เท่าเทียม

---

26 Clarke, Goodwin and Whiteley, *Brexit*, 38.

กันในสังคม²⁷ เพื่อรองรับผลกระทบที่เกิดจาก Brexit หากแต่คำเตือนของเหล่าผู้เชี่ยวชาญก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงผลของการทำประชามติครั้งนั้นไปได้ สิ่งที่ทำไ้ได้มากที่สุดตอนนี้สำหรับสหราชอาณาจักรก็เพียงแค่ต้องหาทางอยู่ต่อไปและค่อย ๆ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น แต่สิ่งที่เกิดขึ้น ณ ปัจจุบันล้วนเป็นสิ่งที่บ่งบอกอย่างชัดเจนว่ารัฐบาล กระทรวง การต่างประเทศ และคณะทำงานของสหราชอาณาจักรกำลังละเลยความจริงบางประการที่เกิดขึ้นในไม่ว่าจะเป็นสถานะของระบบโลก สถานะและความสัมพันธ์ของสหราชอาณาจักร สถานการณ์ทางการเมือง และผลกระทบอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นหลังจาก Brexit โดยไม่ได้ให้ความใส่ใจเลยว่าสิ่งเหล่านี้มีส่วนในการเป็นอุปสรรคขัดขวาง Global Britain ในทางปฏิบัติทั้งสิ้น ซึ่งแต่ละตัวแปรก็สร้างผลกระทบและมีอิทธิพลต่อ Global Britain ไม่เท่ากัน แต่เมื่อทุกปัจจัยมาประกอบกันแล้วการนำพาสหราชอาณาจักรไปสู่เป้าหมายที่วาดฝันไว้ดูเหมือนว่าจะมีหนทางเพียงน้อยนิดเท่านั้น โดยแต่ละปัจจัยส่งผลกระทบต่อแนวทางนโยบาย Global Britain ดังนี้

ข้อเสียที่เกิดจากการตัดสินใจและประชามติที่ผิดพลาด

อุปสรรคประการแรก คือ ความเชื่อและการตัดสินใจที่ผิดพลาดของกลุ่มที่สนับสนุนให้สหราชอาณาจักรออกจากสหภาพยุโรป เนื่องจากสิ่งที่พวกเขาได้หาเสียงในช่วงประชามตินั้นล้วนไม่ตรงกับความเป็นจริงในหลาย ๆ ประเด็น แต่มันกลับทำให้ผลของประชามติออกมาในทางที่ไม่ควรจะเป็น ทั้ง ๆ ที่มีคำเตือนจากหลายภาคส่วนออกมาแล้วก็ตาม ซึ่งแน่นอนว่าคำเตือนเหล่านั้นไม่ได้เป็นเพียงคำเตือนแต่ยังเป็นความจริง ดังนั้นการตัดสินใจครั้งนี้ทำให้สหราชอาณาจักรเสียผลประโยชน์มหาศาล ซึ่งผลประโยชน์ที่เสียไปจากการเชื่อการหาเสียงที่

27 “IMF เตือนเงินปอนด์อาจทรุดหนัก หากกระบวนการ Brexit ไม่ราบรื่น,” *อินโฟเควสท์ (IQ)*, 15 ก.พ. 61, <http://www.ryt9.com/s/iq29/2783242> (เข้าถึงเมื่อ 14 มี.ค. 61).

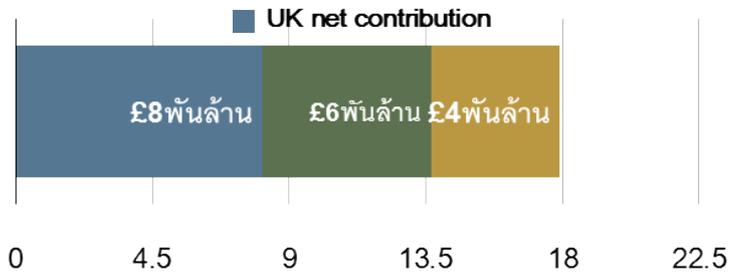
ผิดพลาด มีอคติ และไม่เป็นความจริงเหล่านั้นเป็นสาเหตุสำคัญประการ
หนึ่งที่ขัดขวางนโยบาย Global Britain ในทางปฏิบัติ ดังนี้

ประการแรก ค่าธรรมเนียมการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปไม่ได้เป็นจำนวนเยอะเท่าที่ถูกกล่าวอ้างพวก Brexiteer ได้โจมตีประเด็นเรื่องค่าสมาชิกที่สหราชอาณาจักรต้องจ่ายให้กับสหภาพยุโรปในแต่ละปีว่าเป็นเงินจำนวนมากและสิ้นเปลือง โดยประเด็นนี้ถูกหยิบยกขึ้นมาโดย Boris Johnson ที่ก่อนมีการลงประชามติได้โจมตีสหภาพยุโรปว่าเป็นสิ่งที่สิ้นเปลืองสำหรับสหราชอาณาจักร โดยเขาอ้างว่าสหราชอาณาจักรได้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมสำหรับการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปกว่า £350 ล้านปอนด์ต่ออาทิติย์ หรือคิดเป็น £20 พันล้านปอนด์ต่อปี²⁸ แต่อย่างไรก็ตามในความเป็นจริงแล้วข้ออ้างดังกล่าวนั้นไม่ตรงกับความเป็นจริงเชิงสถิติ เป็นการมองข้ามและเลือกจะนำเสนอข้อมูลเชิงเดียว เนื่องจากแท้จริงแล้วเงินที่สหราชอาณาจักรได้เสียไปให้กับยุโรปในแต่ละปีนั้นไม่ใช่เงินสุทธิที่มีการจ่ายจริง ๆ เพราะในแต่ละปีสมาชิกภาพจะได้สิ่งที่เรียกว่าค่าส่วนลด และสหราชอาณาจักรยังได้เงินคืนจากการที่สหภาพยุโรปเข้ามาลงทุนกับภาคเอกชนรวมถึงเงินอุดหนุนที่ภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมได้คืนจากสหภาพยุโรปในแต่ละปีอีกด้วย โดยข้อมูลจาก European Commission ระบุสัดส่วนงบประมาณโดยเฉลี่ยของสหราชอาณาจักรที่เกี่ยวข้องกับสหภาพยุโรปในปี 2012- 2016 ดังแผนภูมิที่ 1

ข้อมูลดังแผนภูมิดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าใน 6 ปีที่ผ่านมา งบประมาณที่สหราชอาณาจักรจัดสรรไว้สำหรับสหภาพยุโรปทั้งหมดคิดเป็นประมาณ 18 พันล้านปอนด์ต่อปี แต่ก่อนที่เงินจำนวนดังกล่าวจะถูกถ่ายโอนไปยังสหภาพยุโรปประเทศก็ได้รับส่วนลดทั้งสิ้นแล้ว 4.2 พันล้านปอนด์ ทำให้เงินที่ถูกส่งผ่านไปจริง ๆ มีเพียง 13.7 พันล้าน

---

28 Full Fact Team, “The UK’s EU membership fee,” *Full Fact*, November 9, 2017, <https://fullfact.org/europe/our-eu-membership-fee-55-million/> (accessed on May 15, 2018).

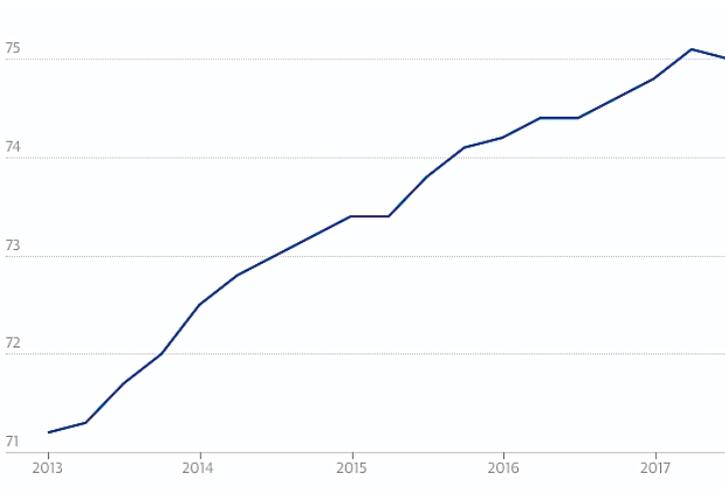
แผนภูมิที่ 1: สัดส่วนงบประมาณโดยเฉลี่ยของสหราชอาณาจักรที่เกี่ยวข้องกับ
สหภาพยุโรประหว่างปี 2012-2016
(อ้างอิงจาก European Commission)

ปอนด์เท่านั้น และยิ่งไปกว่านั้นบางส่วนใน 13.7 พันล้านนี้ก็ถูกโอนย้ายกลับมาสู่สหราชอาณาจักรโดยการที่สหภาพยุโรปเข้ามาลงทุนกับภาครัฐและภาคเอกชนซึ่งกลับมาในรูปแบบของเงินเชื่อทั้งหมดประมาณ 5.6 พันล้านปอนด์ โดย 3.2 พันล้านปอนด์ได้กลับมาผ่าน European Regional Development Fund และอีก 2.4 พันล้านปอนด์ได้กลับมาจากเงินอุดหนุนการเกษตรโดย Agricultural Guarantee Fund ซึ่งทำให้ที่แท้จริงแล้วเงินที่สหราชอาณาจักรได้จ่ายให้สหภาพยุโรปในฐานะ “ค่าธรรมเนียมสมาชิก” เหลือเพียงแค่ 8.1 พันล้านปอนด์ต่อปีเท่านั้น หรือหากเปรียบเทียบกันแล้วจะเห็นได้ว่าเงินที่สหราชอาณาจักรเสียให้กับสหภาพยุโรปคิดเป็น 181 ล้านปอนด์ต่ออาทิติย์ หรือ 143 ปอนด์ต่อปีต่อคน หรือคิดเป็นเพียง 1.2% ของรายจ่ายของรัฐบาลอังกฤษเท่านั้น ซึ่งแน่นอนว่าจำนวนเงินที่ได้รับคืนมานั้นมีเท่ากันหรือมีมากกว่าในบางปีโดยค่าเฉลี่ยเท่ากับรัฐบาลได้รับเงินกลับมา 1% ของค่าใช้จ่ายรัฐบาลเช่นกัน²⁹

29 “The UK contribution to the EU budget,” *Official for National Statistics*, October 31, 2017, <https://www.ons.gov.uk/economy/governmentpublic-sectorandtaxes/publicsectorfinance/articles/theukcontributiontotheebudget/2017-10-31> (accessed on May 15, 2018).

เมื่อความเป็นจริงเป็นเช่นนี้การตัดสินใจออกจากสหภาพยุโรปจึงทำให้สหราชอาณาจักรเสียประโยชน์จากสหภาพยุโรปเป็นเงินจำนวนหลายพันล้านปอนด์ต่อปี รวมถึงยังต้องเข้ามาโอบอุ้มเงินอุดหนุนในภาคเอกชนและภาคเกษตรกรรมต่าง ๆ ที่เคยเป็นหน้าที่ของสหภาพยุโรปด้วยตนเองอีกด้วย แตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับสิ่งที่พวก Brexiteer ต้องการคือ “More money for the NHS” ซึ่งแน่นอนว่า Brexit อาจทำให้ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลสูงขึ้นและอาจส่งผลต่อการจัดสรรค่าใช้จ่ายสำหรับการต่างประเทศ

ประการที่สอง จำนวนการจ้างงานในประเทศจะลดลงเป็นอย่างมาก ทั้ง ๆ ที่ Brexiteer พยายามนำเสนอว่าหากสหราชอาณาจักรออกจากสหภาพยุโรปแล้วจะทำให้อัตราการจ้างงานในประเทศเพิ่มขึ้นเพราะงานจะกลับมาเป็นของคนอังกฤษอีกครั้ง แต่หากพิจารณาสถิติจาก Office for National Statistics (ONS)

แผนภูมิที่ 2: อัตราการจ้างงานในสหราชอาณาจักร ระหว่างปี 2013-2017
(อ้างอิงจาก Office for National Statistics)

จะพบว่าหลังจาก Brexit ครบหนึ่งปีอัตราการจ้างงานลดลงจาก 75.1% ไปเป็น 75%³⁰ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความอ่อนแอของตลาดแรงงาน เนื่องจากตำแหน่งงานประจำในตลาดงานลดลงเหลือเพียง 29,000 งาน แต่อย่างไรก็ตามการว่างงานของคนอังกฤษลดลง 59,000 คน ในไตรมาศสุดท้ายของปี 2017 ซึ่งโดยรวมทำให้มีการจ้างงานมากขึ้น 1,425 ล้านคน แต่ตัวเลขจำนวนนั้นก็ไม่ได้ทำให้อัตราการว่างงานลดลงเลยเพราะตัวเลขยังคงอยู่ที่ 4.3%³¹ จะเห็นได้ว่าถึงแม้ว่าจะมีการตัดสินใจออกจากสหภาพยุโรปแล้วอัตราการว่างงานหรือจำนวนงานก็ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด

กราฟข้างต้นก็เป็นอีกหนึ่งหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าแม้แต่คนอังกฤษเองก็ไม่ได้สนใจที่จะทำงานต่อในประเทศโดยในระยะสั้นหลังจากการลงประชามติไม่น่าจะพบว่าแรงงานชาวอังกฤษเริ่มต้นที่จะหางานนอกประเทศเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะงานภายในประเทศที่เป็นสมาชิกสหภาพยุโรป ยิ่งไปกว่านั้นหลังจากนี้อีกไม่เกินห้าปี มากกว่า 47% ของแรงงานฝีมือสูงที่ส่วนใหญ่เป็นคนจากประเทศในสหภาพยุโรปก็มีแนวโน้มจะย้ายออกไปหมดและแน่นอนว่าตำแหน่งงานเหล่านั้นไม่มีคนอังกฤษหรือคนในสหราชอาณาจักรจะสามารถทดแทนได้หมดเพราะงานเหล่านั้นเป็นคนที่ต้องใช้ความชำนาญและความเชี่ยวชาญสูงไม่ว่าจะเป็น แพทย์ พยาบาล ภาควิชาการในอังกฤษต้องเผชิญกับความยากลำบากในการจ้างงานโดยเฉพาะอาชีพเช่น นักวิทยาศาสตร์ และวิศวกร³² สวัสดิการและภาคสาธารณสุขเนื่องจากในโรงพยาบาล

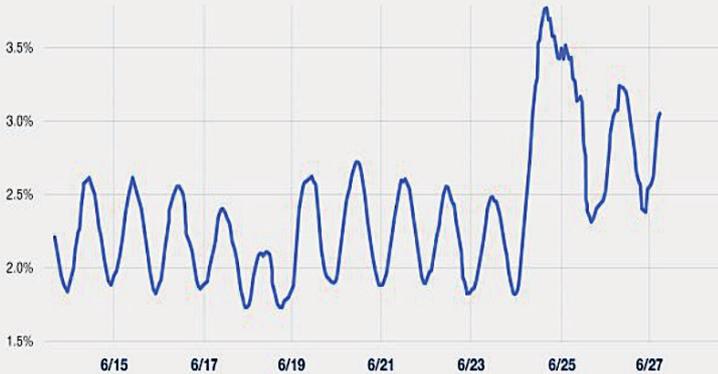
30 Larry Elliott, "UK employment falls for first time since aftermath of Brexit vote," *The Guardian*, November 15, 2017, <https://www.theguardian.com/business/2017/nov/15/uk-employment-falls-brexit-vote-ons-unemployed> (accessed on May 15, 2018).

31 Andrew MacLeod and Liz Roberts, "We are going to face a massive employment crisis after Brexit," *Independent*, July 13, 2017, <https://www.independent.co.uk/voices/brexit-employment-eu-workers-small-businesses-recruitment-crisis-a7838711.html> (accessed on May 15, 2018).

32 Clarke, Goodwin and Whiteley, *Brexit*, 35.

Surge in UK Job Seekers Looking Abroad Following Brexit

12 hour moving average of searches abroad as a share of all UK searches

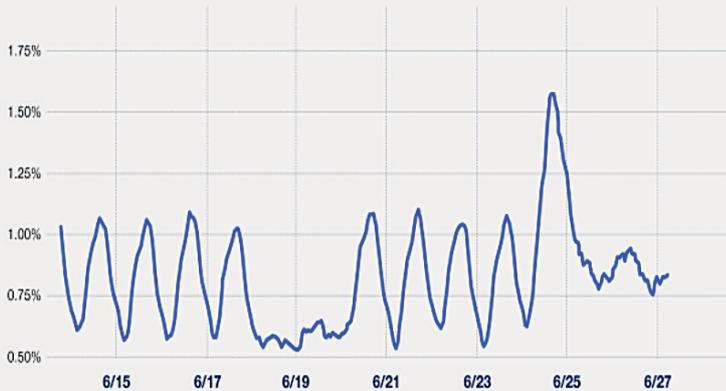

Source: Indeed

UK Job Seeker Interest in the EU Rises Following Brexit

12 hour moving average of UK searches in the EU as a share of all UK searches

Source: Indeed

แผนภูมิที่ 3 และ 4: ข้อมูลการหางานในต่างประเทศและสหภาพยุโรป
ของชาวสหราชอาณาจักร ภายหลังจาก Brexit
(อ้างอิงจาก Mariano Mamertino)

ท้องถิ่นของอังกฤษในปัจจุบันนั้น 80% ของแพทย์และพยาบาลที่ประจำที่โรงพยาบาลล้วนเป็นชาวยุโรปอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ชาวอังกฤษ ดังนั้นการออกจากสหภาพยุโรปก็จะกระทบกับวงการสาธารณสุขไปทั่วประเทศ ซึ่งแพทย์สภาแห่งอังกฤษเองก็ได้ออกมาเตือนถึงผลกระทบเรื่องนี้แล้วเช่นกัน³³ แล้ว Global Britain สามารถทำอะไรกับปัญหาที่กำลังจะเกิดขึ้นนี้ได้? ก็ยังคงไม่มีคำตอบที่แน่ชัดจากทางรัฐบาล

ประการที่สาม พวก Brexiteer ประกาศอย่างชัดเจนและค่อนข้างมีวิสัยทัศน์ในทางลบกับประเด็นผู้อพยพและมาตรการตรวจคนเข้าเมืองสืบเนื่องมาจากการสามารถเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างอิสระ จะเห็นตัวอย่างเช่น Michael Gove มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นนี้ว่า “*I wouldn't set a time limit for it but the ambition would be to bring it down to tens of thousands.*”³⁴ แต่อย่างไรก็ตามสิ่งที่พวกเขาต้องการมากกว่าความสามารถในการควบคุมชายแดนและการผ่านเข้าออกของผู้อพยพทั้งหมดนั้นก็ไม่ใช่สูญเสียความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจใด ๆ กับสหภาพยุโรปเลย ซึ่งแน่นอนว่าสิ่งนี้เป็นเรื่องที่ค่อนข้างย้อนแย้งทั้งสิ้นเนื่องจากหาก Global Britain คือการหันออกสู่โลกภายนอก รัฐบาลก็จะเป็นจะต้องยอมรับให้ได้ว่าต้องมีสิ่งที่ต้องแลกและเสียไป โดยแน่นอนว่าหาก Global Britain คือการสร้างเขตการค้าเสรีแบบทวิภาคีกับประเทศต่าง ๆ ความสัมพันธ์ที่เคยอยู่ในตลาดร่วมก็จะหายไปเช่นกันการเคลื่อนย้ายแรงงาน เงินทุน สินค้าและบริการต่าง ๆ จะเป็นไปได้ยาก แต่แน่นอนว่าพวกเขาก็จะได้อำนาจในการควบคุมเรื่องที่พวกเขาเป็นกังวลที่สุดคืนมา แต่คำถามคือมันเป็นการแลกเปลี่ยนที่คุ้มหรือไม่? ยิ่งไปกว่านั้นรัฐบาลก็ยังคงมีความล่าช้าเป็นอย่างมากในการ

33 Ibid., 49.

34 Michael Settle, “John Major accuses Leave camp of deceit as he brands Boris Johnson a ‘court jester’,” *The Herald*, June 5, 2016, http://www.herald-scotland.com/news/14537330.John_Major_accuses_Leave_camp_of_deceit_as_he_brands_Boris_Johnson_a_court_jester/ (accessed on May 15, 2018).

วางแผนที่จะจัดการกับประเด็นเรื่องผู้อพยพและการเข้าออกประเทศ หลังจากการออกจากสหภาพยุโรป ทำให้องค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การควบคุมการเข้าออกของประเทศต้องชะงักไปด้วยเพราะไม่รู้ทิศทาง ที่แท้จริงของรัฐบาล โดยคณะกรรมการด้านกิจการภายในของอังกฤษ (Home affairs Committee) ก็ยังได้วิพากษ์วิจารณ์การทำงานของ รัฐบาล ว่าความล่าช้าในการกำหนดแผนการและยุทธศาสตร์ดังกล่าวจะ ส่งผลกระทบต่อชาวยุโรปที่อาศัยอยู่ในสหราชอาณาจักร และอาจทำให้ เกิดความไม่แน่นอนต่อเศรษฐกิจของประเทศด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นถึง ความล้มเหลวในการจัดการปัญหาของกระทรวงมหาดไทยของอังกฤษ ได้เป็นอย่างดี³⁵ และแน่นอนว่าหากรัฐบาลยังไม่มีแผนในการจัดการกับ ประเด็นนี้อย่างจริงจังทิศทาง การเจรจากับประเทศอื่น หรือการวางแผน เพื่อไม่ให้เศรษฐกิจของอังกฤษต้องเสียเปรียบภายใต้ Global Britain ก็ จะต้องเจอกับอุปสรรคที่สำคัญดังกล่าว

เศรษฐกิจ

โจทย์ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของนโยบาย Global Britain แน่แน่นอนว่าหนีไม่พ้นเรื่องเศรษฐกิจเพราะเศรษฐกิจก็เป็นหัวใจสำคัญ ที่ถูกหยิบยกขึ้นมาในนโยบาย Global Britain จึงอาจกล่าวได้ว่า ปัญหาทางเศรษฐกิจจะส่งผลอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของนโยบาย หากเศรษฐกิจร่วงสหราชอาณาจักรก็อาจจะร่วงไปตามเศรษฐกิจ และ แน่แน่นอนว่าสัญญาณทางเศรษฐกิจตั้งแต่หลังประชามติเป็นต้นมารวมไป ถึงสถานการณ์ในอนาคตก็ดูว่าจะไม่เป็นใจให้กับการพุ่งทะยานสู่ระดับ โลกเท่าใดนัก กล่าวคือ

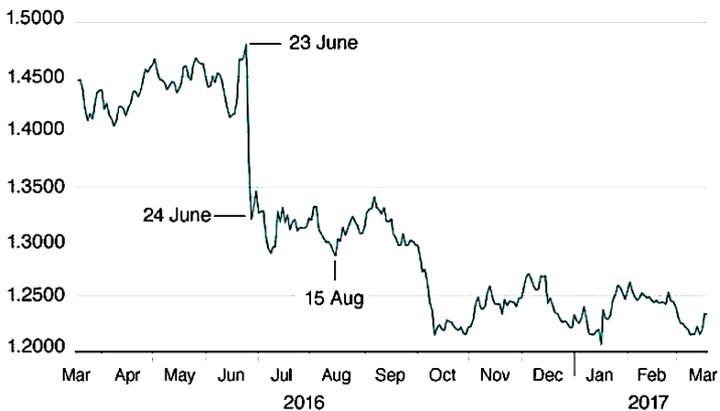
35 Kayleigh Lewis, “What has the European Union ever done for us?,” *Independent*, June 25, 2016, <https://www.independent.co.uk/news/uk/politics/eu-what-has-european-union-done-for-us-david-cameron-brexit-a6850626.html> (accessed on May 15, 2018).

ผลกระทบทางเศรษฐกิจในระยะสั้น

หลังจากผลประชามติออกมาว่าสหราชอาณาจักรจะออกจากสหภาพยุโรปก็มีแรงต้านทางเศรษฐกิจเกิดขึ้นในภายในประเทศเป็นจำนวนมากเริ่มจากการที่ค่าเงินปอนด์ดิ่งมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ โดยมีค่าลดลง 15% เทียบกับเงินดอลลาร์ และ 12% ต่ำกว่าเงินยูโร³⁶ ซึ่งถึงแม้ว่าจะเป็นช่วงสั้น ๆ เพียงแค่นี้ก็ชั่วคราวก็ทำให้เศรษฐกิจของประเทศได้รับผลกระทบอย่างมหาศาล เป็นไปตามที่ The Confederation of British Industry ได้เคยบอกว่าการออกจากสหภาพยุโรปจะส่งผลให้เกิด shortfall ประมาณร้อยล้านปอนด์³⁷

Pound plunged against the dollar after vote result

How many dollars £1 buys

Source: Bloomberg

แผนภูมิที่ 5: ค่าเงินปอนด์โดยเปรียบเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯปี 2016-2017 (อ้างอิงจาก BBC)

36 Tim Bowler, “How has the economy fared since the Brexit vote?,” *BBC*, March 28, 2017, <http://www.bbc.com/news/business-36956418> (accessed on May 16, 2018).

37 Clarke, Goodwin and Whiteley, *Brexit*, 36.

ซึ่งตอนนี้ที่เวลาล่วงมาเกือบสองปีสหราชอาณาจักรก็ยังไม่สามารถจัดการกับปัญหาทางเศรษฐกิจได้ทั้งหมด ภาคส่วนต่าง ๆ ในประเทศล้วนได้รับผลกระทบจากผลของประชามติครั้งนั้น โดยเริ่มตั้งแต่ Mark Carney ผู้บริหาร Bank of England กล่าวว่าเขารู้สึกว่าสหราชอาณาจักรไม่ควรออกจากสหภาพยุโรปเนื่องจากการออกจากสหภาพยุโรปทำให้อัตราภาษีสูงขึ้นและทำให้เงินทุนไหลออกนอกประเทศอังกฤษ สถานการณ์เดียวกันเกิดขึ้นใน Northern Ireland ที่การออกจากสหภาพยุโรปกระทบกับตลาดเงินซึ่งนำไปสู่การสูญเสียเงินปอนด์จำนวนหลายพันล้านในการอุดหนุนภาคการลงทุนและอุตสาหกรรม³⁸ โดย Office for National Statistics เปิดเผยแพร่เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจทั้งหมดในปี 2016 ว่าอยู่ที่ประมาณ 1.8% ซึ่งต่ำกว่าที่เคยคาดการณ์ไว้อยู่ที่ 2% และยังคงบอกอีกว่ามีการชะลอตัวของการลงทุนในภาคธุรกิจที่ลดลง 1% ในปี 2017 เปรียบเทียบกับไตรมาสสุดท้ายของปี 2016³⁹

ภาคการเกษตรกรรมแน่นอนว่าได้รับผลกระทบอย่างร้ายแรงเนื่องจากเกษตรกรใน Wales ได้รับเงินอุดหนุนจากนโยบายการเกษตรร่วมของสหภาพยุโรปมากกว่า 240 พันล้านยูโร และจะได้รับเงินอุดหนุนเพิ่มขึ้นอีกตามที่ระบุในการเจรจาว่า 300 พันล้านยูโรภายในปี 2020⁴⁰ การตัดสินใจออกจากสหภาพยุโรปเช่นนี้ทำให้พวกเขาเริ่มที่จะสูญเสียรายได้แทนที่จะได้คืน และรัฐบาลยังไม่มียุทธศาสตร์ใดมาทดแทนความเสียหายของเกษตรกรเหล่านี้ได้เลย

ผู้บริหารบริษัทน้ำมันขนาดใหญ่ของอังกฤษเองก็ได้แสดงความกังวลว่าการออกจากสหภาพยุโรปของอังกฤษจะส่งผลกระทบต่อพลังงานของอังกฤษนั้นสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน และทำให้

---

38 Ibid., 35.

39 Bowler, "How has the economy fared since the Brexit vote?"

40 Clarke, Goodwin and Whiteley, *Brexit*, 35.

ราคาพลังงานและน้ำมันของประชาชนในอังกฤษสูงขึ้น⁴¹ รวมถึงบริษัท The Automobile Association (AA) ก็บอกเองเลยว่าราคาน้ำมันสำหรับผู้ขับขี่มอเตอร์ไซค์เพิ่มสูงขึ้นกว่า 500 ปอนด์ต่อปีหลังจากที่อังกฤษตัดสินใจออกจากสหภาพยุโรปแล้ว

ในภาคการท่องเที่ยวเองก็ได้รับผลกระทบไม่ต่างกัน เนื่องจากการออกจากสหภาพยุโรปจะทำให้ราคาตัวเครื่องบินที่มีจุดหมายไปที่ยุโรปนั้นถูกลง แต่ในทางกลับกันการท่องเที่ยวในอังกฤษก็จะประสบกับปัญหาเนื่องจากราคาตัวเครื่องบินจะกลับไปสู่ยุคที่คนรวยเท่านั้นที่สามารถซื้อได้⁴²

วงการอสังหาริมทรัพย์โดยเฉพาะที่อยู่อาศัยก็ได้รับผลกระทบเช่นกัน โดยถึงแม้ว่าจะมีการเพิ่มขึ้นของราคาบ้าน 4.5% ในเดือนกุมภาพันธ์ปี 2017 โดยทำให้ราคาบ้านโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 205,846 ปอนด์⁴³ แต่อัตราการเพิ่มขึ้นของราคานั้นก็มีการเพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ และชะลอลงอย่างมีนัยยะสำคัญเนื่องจากตลาดอสังหาริมทรัพย์ลักษณะที่ไม่มั่นคงไม่สามารถคาดเดาได้เนื่องจากผลกระทบทางเศรษฐกิจ การก่อสร้างบ้านในอังกฤษก็มีการชะลอลงเช่นกันสืบเนื่องมาจากเงินปอนด์ที่อ่อนค่ามาอย่างต่อเนื่องและอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มขึ้นก็ทำให้วัสดุในการก่อสร้างมีราคาแพงขึ้นซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคการตัดสินใจของผู้บริโภคและการลงทุนในการสร้างอสังหาริมทรัพย์ขนาดใหญ่และทำให้กระบวนการก่อสร้างมีความล่าช้าออกไปนั่นเอง⁴⁴

อีกหนึ่งผลกระทบทางเศรษฐกิจที่สำคัญคือ อังกฤษหลุดโผประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่สุด 5 อันดับแรกของโลกไปเรียบร้อยแล้ว

41 Ibid., 36.

42 Ibid.

43 Kevin Peachey, "UK house prices accelerated in February, says the Nationwide," *BBC*, March 1, 2017, <http://www.bbc.co.uk/news/business-39126047> (accessed on May 16, 2018).

44 Ibid.

ซึ่งสภาพการณ์ดังกล่าวหมายความว่าแทนที่อังกฤษจะได้ร่วมขบวนไปกับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจทั่วโลก แต่ก็ไม่สามารถทำได้ง่ายอย่างใจหวัง ด้วยพิษเศรษฐกิจภายในประเทศเอง ซึ่งสัญญาณของความล้มเหลวทางเศรษฐกิจเริ่มสังเกตเห็นได้มาในระยะหนึ่ง แต่หลังจากผลประชามติ Brexit แล้วนั้นการอ่อนตัวอย่างต่อเนื่องของค่าเงินปอนด์ทำให้ราคาสินค้านำเข้าแพงขึ้น ส่วนเงินเฟ้อซึ่งเมื่อต้นปี 2016 อยู่ที่ 1.8% ก็พุ่งเป็น 3.1% เมื่อเดือน พ.ย. 2017 และยังไม่ยอมลดลง จนสร้างแรงกดดันต่อเนื่องต่อการใช้จ่ายผู้บริโภคในปีถัดมาเพราะค่าแรงเพิ่มขึ้นเพียง 2.2% อันทำให้ผู้บริโภคจกลง ร้านค้าปลีกขนาดเล็กก็ได้รับผลกระทบถ้วนหน้า การใช้จ่ายตามร้านค้าเหล่านี้ลดลง 3.5% ผู้ผลิตรถยนต์ก็เช่นกัน เพราะนอกจากจำนวนรถยนต์ที่ผลิตในอังกฤษลดลง 4.6% แล้ว ยอดขายรถใหม่ยังลดลง 11.2% แม้อัตราว่างงานยังอยู่ในระดับต่ำ แต่งานภาคค้าปลีกหายไปแล้ว 65,000 ตำแหน่งตั้งแต่การลงประชามติเบร็กซิท โอกาสของการฟื้นตัวของเศรษฐกิจก็มีน้อยนิดเนื่องจากการเจรจา ระหว่างอังกฤษกับสหภาพยุโรปอยู่ในขั้นสอง ทั้งยังมีการพยายามเจรจาขอเวลา 2 ปีสำหรับการเปลี่ยนผ่าน แต่ก็เท่ากับว่าความชัดเจนของเงื่อนไขทางการค้าจะถูกทำให้ช้าตามไปด้วยซึ่งสร้างความผิดหวังให้กับภาคภาคอุตสาหกรรมที่ต้องการความชัดเจนโดยเร็วที่สุด⁴⁵

WTO rules

การกลับเข้าสู่การเปิดเสรีการค้าภายใต้กฎเกณฑ์ขององค์การการค้าโลกเป็นอีกหนึ่งตัวเลือกที่น่าสนใจสำหรับอนาคตหลัง Brexit หรือ Global Britain ซึ่งกฎเหล่านั้นมีสาระสำคัญคือ WTO มีกฎเกณฑ์ทางการค้าที่บังคับใช้ทั่วโลกมีสมาชิกที่อยู่ภายใต้กฎนี้ในปัจจุบันกว่า 164 ประเทศหรือคิดเป็น 95% ของการค้าขายทั้งหมด องค์กรนี้เปิด

---

45 “1ปีหลังประชามติ อังกฤษหลุดท็อป 5 เศรษฐกิจโลก,” *Money2know*, 26 ธ.ค. 60, <http://money2know.com/brexit/> (เข้าถึงเมื่อ 16 พ.ค. 61).

การเจรจาระหว่างสมาชิกในการสร้างกฎเกณฑ์ทางการค้าระหว่างประเทศเพื่อให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ ยกตัวอย่างเช่น การกำจัดกำแพงภาษี

โดยสหราชอาณาจักรจะมีสถานะเป็นสมาชิกภายใต้ต้องการการค้าโลกโดยอัตโนมัติถึงแม้ว่าจะออกจากสหภาพยุโรปแล้วไม่จำเป็นต้องยื่นขอเป็นสมาชิกอีกครั้ง แต่อย่างไรก็ตามสถานะดังกล่าวก็เป็นเรื่องที่ยกเว้นเนื่องจากการกลับเข้าไปภายใต้ WTO โดยไม่ใช้สถานะการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปก็จะทำให้สหราชอาณาจักรต้องคิดทบทวนว่าจะเลือกใช้มาตรฐานและข้อตกลงเดิมของสหภาพยุโรปกับองค์การค้าโลกหรือไม่ ถ้าเลือกใช้ก็จะไม่ต่างอะไรจากการเป็นสมาชิกของสหภาพมากนักเพราะจะต้องใช้มาตรฐานเดียวกันกับสหภาพยุโรปในเรื่องกำแพงภาษี โควตาและการอุดหนุนสินค้า คือการลดกำแพงภาษีในสินค้าบางประการ เช่น 10% สำหรับรถยนต์ หรือ 3.7% สำหรับต้นคริสต์มาส⁴⁶ ซึ่งหากไม่ทำก็จำเป็นต้องมีการเจรจาข้อตกลงทางการค้าใหม่ทั้งหมด โดยรัฐบาลอังกฤษได้ส่งสัญญาณว่าต้องการที่จะใช้มาตรฐานเดียวกับกับของสหภาพยุโรปถึงแม้ว่าการนำมาตราการเก่ามาใช้อาจจะส่งผลให้สหราชอาณาจักรได้การลดหย่อนน้อยกว่าที่สหภาพยุโรปได้ แต่ก็ดูเหมือนเป็นทางที่ง่ายที่สุด เสียประโยชน์ที่สุด และติดขัดน้อยที่สุด แต่แน่นอนว่าในบางพื้นที่ที่มีกำแพงภาษี โควตาและการอุดหนุนสินค้าทำให้ต้องมีการเจรจาใหม่เช่นกันโดยต้องให้สหภาพยุโรปกลายเป็นคู่เจรจาร่วมกับประเทศที่สามด้วย เพราะหากเจรจาโดยที่ไม่มีสหภาพยุโรปเข้าร่วมก็อาจจะทำให้มาตรการการค้าระหว่างสหราชอาณาจักรและสหภาพยุโรปกระทบได้ และการส่งออกที่อังกฤษต้องกลับไปอยู่ใน

46 “10 things to know about the World Trade Organization (WTO),” *Institute for Government*, June 22, 2017, <https://www.instituteforgovernment.org.uk/explainers/10-things-know-about-world-trade-organization-wto> (accessed on May 16, 2018).

ระบบของ WTO อาจทำให้ผู้ประกอบการและภาคเอกชนต้องเผชิญกับ
ภาษีส่งออกที่สูงถึง 20%⁴⁷

ยิ่งไปกว่านั้นอุปสรรคของการเจรจาดังกล่าวคือการตัดสินใจ
ว่าจะแบ่งโควตาระหว่างกันอย่างไร หากสหราชอาณาจักรต้องการใช้
มาตรการเก่าของสหภาพยุโรปก็แปลว่าจะต้องมีการแบ่งโควตาในสวน
ของตนเองออกมา และแน่นอนว่าประเทศคู่ค้าที่ได้รับผลประโยชน์จาก
มาตรการการค้าดังกล่าวย่อมไม่ปรารถนาให้มีการแบ่งโควตากันเกิด
ขึ้น เนื่องจากจะส่งผลให้ความคล่องตัวในการส่งออกน้อยลง ดังนั้น
ทางเดียวที่อังกฤษจะแก้ไขได้คือการยื่นข้อเสนอให้ประเทศอื่นมีโควตา
นำเข้ามากกว่าที่สหภาพยุโรปเสนอให้⁴⁸ แต่นั่นก็เสี่ยงกับการขาด
ดุลการค้าอีกเช่นกัน และหากการเจรจาที่มีสหภาพยุโรปร่วมมือจะไม่
ประสบความสำเร็จก็อาจส่งผลให้ทั้งสองต้องกำหนดมาตรการนำเข้า
ส่งออกและกำแพงภาษีระหว่างกัน เนื่องจากหัวใจหลักของการใช้กฎ
ขององค์การการค้าโลกคือสมาชิกจะไม่เลือกปฏิบัติต่อกันและกัน หาก
สหราชอาณาจักรไม่สามารถตกลงสร้างเขตการค้าเสรี (FTA) กับสหภาพ
ยุโรปได้ สหภาพยุโรปก็จะเป็นจะต้องใช้หลักเดียวกับประเทศอื่น ๆ
เช่น บราซิล รัสเซีย และสหรัฐอเมริกา ในการติดต่การค้าขายกับสหราชอาณาจักร
ซึ่งนั่นแปลง่าย ๆ ว่าสหภาพยุโรปจะต้องใช้กำแพงภาษีกับ
สินค้าของสหราชอาณาจักร⁴⁹

นโยบายสนับสนุนการเกษตรในปัจจุบันตามข้อตกลง
ทางการค้าของสหภาพยุโรปนั้นขัดต่อสนธิสัญญาทางการเกษตรและ
อุตสาหกรรม Agreement on Agriculture (AoA) ของ WTO ซึ่ง
กำหนดไว้ให้มีการอุดหนุนสินค้าและการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า
ทางการเกษตรไว้เพียง 5% ของผลผลิตทางการเกษตรทั้งหมดของ

47 Clarke, Goodwin and Whiteley, *Brexit*, 38.

48 “10 things to know about the World Trade Organization (WTO).”

49 *Ibid.*

ประเทศ ซึ่งสหภาพยุโรปมีการเจรจาและได้ข้อยกเว้นในการอุดหนุนสินค้าในจำนวนมากกว่าที่กำหนด คิดเป็นเงิน 72.4 พันล้านยูโร⁵⁰ ซึ่งหากอังกฤษจะต้องการออกจากสหภาพยุโรปแล้วก็จำเป็นจะต้องมีการเจรจาข้อตกลงดังกล่าวใหม่อีกครั้งมีเช่นนั้นก็จะเท่ากับว่าสหราชอาณาจักรจะละเมิดข้อกฎหมายทางการค้าของ WTO

สำหรับขั้นตอนทางกฎหมายก็มีความซับซ้อนเช่นกัน กล่าวคือ การที่สนธิสัญญาที่มีการเจรจากันใหม่จะถูกยอมรับและมีผลในเชิงกฎหมายนั้นจะต้องผ่านการรับรองจากประเทศสมาชิกของ WTO ทั้งหมด 164 ประเทศเสียก่อนซึ่งอาจให้เวลายาวนานอีกด้วย ซึ่งประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ อาจจะมีการตั้งข้อสงสัย หรือคัดค้านหลักการและสนธิสัญญาต่าง ๆ ที่สหราชอาณาจักรเป็นฝ่ายเสนอหากข้อตกลงใหม่ทำให้ประเทศสมาชิกเสียโอกาสเพิ่มขึ้น เช่น รัสเซียที่มีข้อตกลงภายใต้ WTO ว่า จะจำกัดกำแพงภาษีของสินค้าทางการเกษตรไว้ที่ 6.5% แต่สหภาพยุโรปมีข้อยกเว้นในการตั้งกำแพงภาษีสำหรับคนนอกสหภาพสูงกว่านั้น หากการที่อังกฤษจะเจรจาและทำข้อตกลงใหม่และสร้างกำแพงภาษีที่สูงกว่าที่สหภาพยุโรปเคยตั้งย่อมส่งผลให้เกิดความไม่พอใจของประเทศอื่น⁵¹ หรือสถานการณ์ทางการเมืองของประเทศต่าง ๆ ก็มีผลต่อการรับรองสนธิสัญญาเช่นกัน ซึ่งอาจต้องทำให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมและแน่นอนว่าขั้นตอนเหล่านี้กินเวลายาวนานหลายปี ซึ่งข้อพิพาททางกฎหมายเหล่านี้จะสร้างปัญหาในระยะยาวให้กับสหราชอาณาจักรเช่นกัน⁵²

นอกจากอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลงข้างต้นแล้ว หากนำสถานะสมาชิกสหภาพยุโรปและการอยู่ในตลาดรวมมาเปรียบเทียบกับ การออกสู่โลกภายนอกแต่เพียงผู้เดียว เราจะสามารถเห็นประโยชน์ที่

---

50 Ibid.

51 Ibid.

52 Ibid.

สหภาพยุโรปและตลาดร่วมให้กับอังกฤษอย่างมากมายหรืออาจจะให้
ได้มากกว่าที่ WTO ให้ได้อีกด้วย กล่าวคือ

ประการแรก สถานะของการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปไม่ได้ขัด
ขวางผลประโยชน์ที่อังกฤษจะได้รับจาก WTO ซ้ำการออกจากสถานะ
สมาชิกภาพอาจจะทำให้อำนาจต่อรองในระดับโลกลงน้อยลง รวมถึง
อาจจะต้องเผชิญกับความยากลำบากในการเจรจากับประเทศคู่ค้าอื่น ๆ
โดยเฉพาะประเทศใหม่ ๆ ที่กำลังทางเศรษฐกิจกำลังเติบโตขึ้น สหภาพ
ยุโรปและตลาดร่วมถือเป็นตลาดทางเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดในโลก คณะ
ทำงานและผู้ปฏิบัติการต่าง ๆ ล้วนมีความสามารถและมีประสบการณ์
ในการเจรจาติดต่อและสร้างสรรค์กฎเกณฑ์ทางการค้าต่าง ๆ มานาน
หลายทศวรรษ สหภาพยุโรปได้มอบช่องทางที่มีประโยชน์และมีอิทธิพล
สำหรับสหราชอาณาจักรในการสมานและเรียกร้องผลประโยชน์ของ
ตนเองสู่โลกภายนอก และยังเป็นช่องทางที่ทำให้สหราชอาณาจักร
สามารถเข้าถึงข้อตกลงทางการค้าต่าง ๆ ที่มีประโยชน์⁵³ โดยในปี 2014
Office of National Statistics (ONS) รายงานว่าสหภาพยุโรปมีส่วน
สร้างให้เกิดการส่งออกสินค้าของประเทศคิดเป็นสัดส่วน 44.6% ของ
การส่งออกสินค้าและบริการของประเทศ และมีสัดส่วน 53.2% ของ
การนำเข้าสินค้าและบริการเข้าสู่ประเทศ⁵⁴ ในขณะที่ Centre for
Economics and Business Research (CEBR) เปิดเผยว่าการส่งออก
โดยรวมของประเทศไปสู่สหภาพยุโรปนั้นคิดเป็นเงิน 187 พันล้านยูโร
ในปี 2015 และอาจจะสามารถพุ่งทะยานไปได้ถึง 277 พันล้านยูโรใน

---

53 Tom Brake, “‘Global Britain’ Is the Government’s Latest Fantasy,”
Huffington Post, April 3, 2018, https://www.huffingtonpost.co.uk/entry/global-britain-the-governments-latest-fantasy_uk_5abcdc3ae4b00dd327d2d113
(accessed on May 16, 2018).

54 Kayleigh Lewis, “What has the European Union ever done for us?,”
Independent, June 25, 2016, <https://www.independent.co.uk/news/uk/politics/eu-what-has-european-union-done-for-us-david-cameron-brexit-a6850626.html>
(accessed on May 16, 2018).

ปี 2030 หากสหราชอาณาจักรยังคงสถานะสมาชิกภาพของสหภาพยุโรป สหภาพยุโรปยังเป็นช่องทางที่ประเทศอังกฤษจะสามารถเข้าถึงแหล่งพลังงาน การขนส่งและตลาดค้าขายบริการแบบ digital ซึ่งสามารถเพิ่มกำไรให้กับประเทศราว ๆ 58 พันล้านยูโรต่อปีภายในปี 2030 หรือคิดเป็นเงิน หนึ่งพันยูโรต่อประชาชนชาวอังกฤษหนึ่งคนอีกด้วย⁵⁵

ประการที่สอง สหราชอาณาจักรมีส่วนในการค้าขายกับสหภาพยุโรปมากกว่าประเทศอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นครานาดา เกาหลีใต้ หรือญี่ปุ่น โดยประเทศเหล่านี้เองก็ค้าขายกับอังกฤษผ่านข้อตกลงทางการค้าของสหภาพยุโรปเช่นกัน จริง ๆ แล้วอาจกล่าวได้เลยว่าเกือบครึ่งหนึ่งของการค้าขายแลกเปลี่ยนที่ทำกำไรให้อังกฤษคือการค้าขายกับสหภาพยุโรป การตัดสินใจออกจากตลาดร่วมและหันกลับไปเลือกการใช้สนธิสัญญาแบบทวิภาคีไม่สามารถทดแทนสิ่งที่อังกฤษเคยได้รับได้ทั้งหมด และอาจจะช่วยบรรเทาบาดแผลจากการออกจากตลาดร่วมได้ยาก ยกตัวอย่างเช่น รัฐบาลอังกฤษเคยเปิดเผยการคาดคะเนสถิติว่าการสร้างข้อตกลงเสรีการค้า (FTA) ระหว่างอังกฤษและสหรัฐอเมริกาจะมีสัดส่วนในระยะเวลาประมาณ 0.1% ถึง 0.3% ของ GDP ของประเทศเท่านั้น และการออกจากตลาดร่วมก็จะทำให้ GDP ของประเทศลดลงโดยเฉลี่ย 5-8%⁵⁶ อีกด้วย

ประการที่สาม สหภาพยุโรปได้สร้างผลประโยชน์ในเชิงบวกกับธุรกิจมหาศาล โดยคิดเป็นสัดส่วน 71% ของสมาชิกขององค์กร Confederation of British Influence (CBI) และ 67% ของธุรกิจขนาดย่อยและขนาดกลาง (SMEs) โดยองค์กร CBI เปิดเผยว่าผลกำไรจากการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปคิดเป็นสัดส่วน 4-5% ของ GDP ของสหราชอาณาจักร หรือคิดเป็นจำนวนเงิน 62 พันล้าน - 78 พันล้าน

---

55 Ibid.

56 Brake, “‘Global Britain’ Is the Government’s Latest Fantasy.”

ยุโรปต่อปี⁵⁷ ดังนั้นการออกจากสหภาพยุโรปจะส่งผลในเชิงลบต่ออัตราการผลิต กำไร และการหมุนเวียนของเงินในระหว่างธุรกิจเหล่านี้ โดยการออกจากตลาดรวมจะทำให้เกิดกำแพงทางการค้าที่สูงขึ้นซึ่งหมายถึงการแข่งขันภายในที่น้อยลงเนื่องจากสมาชิกอีก 27 ประเทศที่สิทธิที่จะป้องกันการแข่งขันจากประเทศภายนอกสหภาพ และการแข่งขันที่ลดลงเพราะส่งออกไม่ได้ก็หมายถึงแรงจูงใจในการทำกิจการของธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลางเหล่านี้ก็จะมีย่อยลง นอกจากนี้การออกจากสหภาพยุโรปจะทำให้บริษัทต่าง ๆ ที่เคยเป็นคู่ค้ากับสหภาพจะต้องมีการกระจายฐานการผลิตออกไปเพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันซึ่งจะส่งผลกระทบต่อจำนวนเงิน กำไร และการลงทุนในอนาคตที่อาจจะน้อยลง โดยการลงทุนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตก็จะทำให้ความคาดหวังว่าจะมีผลกำไรจากการลงทุนเหล่านั้น ROI (return on investment) น้อยลงไปด้วยเนื่องจากความสามารถในการเจาะตลาดต่างประเทศน้อยลงนั่นเอง⁵⁸ นอกจากนี้กฎเกณฑ์ทางการค้าของ WTO ก็จะเป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของธุรกิจรายย่อยที่เพิ่งเริ่มต้น โดยอาจเป็นการบีบบังคับให้ธุรกิจเหล่านั้นต้องขวนขวายวัตถุดิบในการผลิตจากต่างประเทศเพื่อที่จะสามารถสร้างบรรทัดฐานให้ส่งออกไปยังสหภาพยุโรปได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อกฎเกณฑ์ของ WTO ไม่ครอบคลุมถึงการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรี การแสวงหาคมนมาทำงานตามภาคส่วนต่าง ๆ⁵⁹ ก็ต้องมีปัญหาจึงเป็นการเพิ่มภาระให้กับผู้ประกอบการในการแสวงหาหนทางที่ง่ายกว่า หากคนที่เก่งกว่า และหาวัตถุดิบที่ต้นทุนน้อยกว่าเพื่อต่อสู้กับการลงทุน กำไร และเงินหมุนเวียนในอนาคตที่จะถูกแบ่งไปให้กับสหภาพยุโรปอีกด้วย

57 Lewis, “What has the European Union ever done for us?”

58 “Reverting to World Trade Organisation rules & what this could mean for SME’s,” *Price Bailey*, May 23, 2017, <https://www.pricebailey.co.uk/blog/brexit-wto-rules/> (accessed on May 17, 2018).

59 Ibid.

ทั้งนี้การออกจากสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักรถูกคาดการณ์ว่าจะส่งผลให้เกิดความไร้เสถียรภาพทางเศรษฐกิจในสหภาพที่จะมีมากขึ้น การรับภาระการว่างงานในประเทศสมาชิกที่สูงยิ่งขึ้น เพราะสหราชอาณาจักรเป็นศูนย์กลางการลงทุนและเป็นศูนย์กลางการเงินของประเทศยุโรปซึ่งอ้อมชูเศรษฐกิจในสหภาพยุโรปไว้⁶⁰ นอกจากนี้ IMF ได้แนะนำให้รัฐบาลอังกฤษเพิ่มการสร้างที่อยู่อาศัยราคาต่ำและการลงทุนด้านการวิจัย ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนศักยภาพการผลิตและลดความไม่เท่าเทียมกันในสังคม⁶¹

ค่าใช้จ่ายในการเจรจา

แน่นอนว่าของฟรีไม่มีในโลก การที่สหราชอาณาจักรเลือกที่จะเผชิญหน้ากับโลกภายนอกสหภาพยุโรปก็ต้องยอมรับให้ได้ว่ามีค่าใช้จ่ายอย่างมากในการเริ่มต้นใหม่ เพราะข้อตกลงทางการค้าไม่ใช่สิ่งที่สามารถพูดคุยและสำเร็จได้เพียงชั่วข้ามคืน ถึงแม้ว่าสหราชอาณาจักรจะมีข้อตกลงทางการค้ากับประเทศที่สามผ่านการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปอยู่แล้วคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 15 - 20% ของการค้าของประเทศ ซึ่งรัฐบาลหวังว่าข้อตกลงเหล่านั้นจะไม่มีเปลี่ยนแปลงและสามารถโอนย้ายมาได้เลยหลังสิ้นสถานะสมาชิกภาพ แต่อย่างไรก็ตาม Liam Fox รัฐมนตรีกระทรวงการคลังได้ออกมาเปิดเผยว่า 65 ประเทศที่สหราชอาณาจักรมีสนธิสัญญาทางการค้าผ่านสถานะสมาชิกของสหภาพยุโรปยังไม่มีทำที่ว่าจะยืนยันและยอมรับสนธิสัญญาฉบับเก่าและมีประเทศอย่างชิลี และเกาหลีใต้ที่มีทำที่ชัดเจนว่าต้องการเรียกร้องมากขึ้นในสนธิสัญญาฉบับใหม่ ซึ่งประเทศอื่น ๆ ก็อาจจะออกมาเรียกร้องในทำนองเดียวกันอีกด้วย⁶² ยิ่งไปกว่านั้นการเจรจาจำเป็นต้อง

---

60 Ibid.

61 “IMF เตือนเงินปอนด์อาจทรุดหนัก หากกระบวนการ Brexit ไม่ราบรื่น.”

62 Brake, “‘Global Britain’ Is the Government’s Latest Fantasy.”

อาศัยความชัดเจนของขั้นตอนและวิธีการในการเจรจาเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อตกลงนั้น⁶³ ซึ่งตอนนี้รัฐบาลเสียเปรียบเป็นอย่างมากที่ไม่มีทั้งสองสิ่งที่สำคัญในการเจรจา รวมถึงเวลาสองปีที่ขอเอาไว้เพื่อการปรับตัวก็ใกล้จะหมดลงแล้วแต่สิ่งที่คืบหน้าในเรื่องของการเจรจาและข้อตกลงทางการค้าใหม่ ๆ ก็ยังไม่มีที่ท่าว่าจะสำเร็จ โดยเจ้าหน้าที่ทางการค้าของประเทศได้มีการพบปะพูดคุยกับประเทศคู่สัญญาได้เพียง 5 จากทั้งหมด 65 ประเทศเท่านั้น แม้เวลาจะผ่านมานานเป็นปีแล้วก็ตาม หากภายในวันที่ 29 มีนาคม 2019 การเจรจาระหว่างสหราชอาณาจักรและสหภาพยุโรปยังไม่อาจตกลงกันได้ และสมาชิกของสหภาพยุโรปเลือกที่จะไม่ขยายระยะเวลาการเจรจาออกไป ทั้งสองก็อาจจะต้องแยกทางกันโดยไม่มีข้อตกลงใด ๆ เลย⁶⁴ ซึ่งแน่นอนว่าทั้งสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปจะไม่เสียดายที่จะต้องเดินออกไปมือเปล่าหากข้อตกลงที่จะเกิดขึ้นทำให้ตนเองต้องเสียผลประโยชน์ กฎเดิมไม่สามารถบังคับใช้ได้หรือมีการเปลี่ยนแปลง⁶⁵ หรือถ้าหากทั้งสองฝ่ายสามารถตกลงกันได้ ข้อตกลง Brexit ก็ต้องได้รับการอนุมัติจากเสียงข้างมากในคณะมนตรียุโรป และรัฐสภายุโรป ในขณะที่ข้อตกลงทางการค้าใด ๆ กับสหราชอาณาจักรนั้นจะต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐสภาต่าง ๆ ทั่วยุโรป⁶⁶ ขั้นตอนที่ซับซ้อนนี้เองก็ยิ่งทำให้ Global Britain ดูจะไกลเกินเอื้อมเข้าไปอีก

ซึ่งอุปสรรคทางเศรษฐกิจทั้งปวงที่กล่าวไปข้างต้นล้วนเป็นความท้าทายสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรังสรรค์นโยบาย Global Britain ทั้งสิ้น เนื่องจากอุปสรรคทางเศรษฐกิจเหล่านี้กระทบกับหลายภาคส่วนและอาจสร้างความเสียหายทางตรงต่อเศรษฐกิจและต่อ

63 Ibid.

64 จิตติภัทร พูนขำ, “สหราชอาณาจักรในกระบวนการ Brexit: จากวิกฤตความชอบธรรมสู่วิกฤตอัตลักษณ์แห่งชาติ?”, 101, 30 มิ.ย. 60, <https://www.the101.world/thoughts/on-brexit/> (เข้าถึงเมื่อ 17 พ.ค. 61).

65 Brake, “‘Global Britain’ Is the Government’s Latest Fantasy.”

66 จิตติภัทร พูนขำ, “สหราชอาณาจักรในกระบวนการ Brexit: จากวิกฤตความชอบธรรมสู่วิกฤตอัตลักษณ์แห่งชาติ?”

ภาพลักษณ์ของประเทศในอนาคตได้ การจะไปสู่ระดับโลกด้วยตนเอง อาจจะไม่ใช่ง่ายเหมือนปลอกกล้วยเข้าปากอย่างที่หลายคนได้คาดคะเนเอาไว้ก่อนหน้านี้หากรัฐบาลยังไม่สามารถจัดการ หรือมีทิศทาง โดยเฉพาะเจาะจงในการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจอันเป็นหัวใจสำคัญของนโยบาย Global Britain ไปได้

การเมืองภายใน

แน่นอนว่าการเมืองภายในย่อมเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่มีผลเป็นอย่างมากต่อนโยบาย Global Britain เนื่องจากหากภายในยังมีปัญหาและไม่สามารถจัดการได้อย่างถูกต้อง ความเข้มแข็งและความเป็นหนึ่งเดียวของประเทศก็จะอ่อนแอลง ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และอำนาจการต่อรองในระดับระหว่างประเทศ โดยการเมืองภายในของสหราชอาณาจักรส่อเค้าไม่สู้ดีนักนับจากการลงประชามติ Brexit

รัฐบาล May และผู้เข้าร่วมรัฐบาลอื่น ๆ

หลังจากการโหวตว่าจะออกจากสหภาพยุโรป การเมืองภายในของอังกฤษก็เผชิญกับสภาวะ “ซีอก” อย่างรุนแรงซึ่งแน่นอนว่ามันนำมาซึ่งการยุบสภาและเลือกตั้งใหม่ ซึ่งเป็นไปตามคำเตือนของโทนี่ แบลร์⁶⁷ ผลการเลือกตั้งรัฐสภาของสหราชอาณาจักรเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2017 ที่ผ่านมา กลายเป็น “หายนะ” ของนายกรัฐมนตรี Theresa May และพรรคอนุรักษนิยมหรือพรรค Tories จนก่อให้เกิด ‘วิกฤตรัฐสภาแขวน’ หรือ ‘รัฐสภาเซงกั๊ง’ (hung parliament) เมื่อไม่มีพรรคการเมืองใดได้เสียงข้างมากในรัฐสภา แม้ว่าในเวลาต่อมา

67 “ประชามติ ‘Brexit’ รอบสอง มีโอกาสเกิดขึ้นหรือไม่?”, *VoaThai*, 17 ม.ค. 61, <https://www.voathai.com/a/britain-brexit-referendum-ct/4211259.html> (เข้าถึงเมื่อ 17 พ.ค. 61).

จะมีการเจรจาขอยืมเสียงจากพรรค DUP (Democratic Unionist Party) ของไอร์แลนด์เหนือโดยไม่ได้มีการจัดตั้งรัฐบาลผสมร่วมกัน แต่เสถียรภาพของรัฐบาล May นั้นก็ถูกสั่นคลอนอย่างรุนแรง แนวโน้มที่รัฐบาลจะไม่สามารถอยู่ครบสมัยหรือห้าปีก็เป็นไปได้สูง โดยเหตุผลหลักที่ทำให้พรรคอนุรักษนิยมได้รับที่นั่งในสภาน้อยลงอาจเป็นเพราะปัญหาการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งในระยะหลังจนกระทั่งทำให้ชาวอังกฤษรู้สึกไม่ปลอดภัยทั้ง ๆ ที่ May เองก่อนหน้านี้อำนาจงานเกี่ยวกับความมั่นคงในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยนานถึง 6 ปี และการที่มีชาวอังกฤษไม่เห็นด้วยกับการถอนตัวออกจากสหภาพยุโรป เพราะคิดว่าเป็นความผิดพลาดในเชิงนโยบายของพรรคอนุรักษนิยมที่ปล่อยให้ฝ่ายสนับสนุนเอาชนะการทำประชามติไปนั่นเอง⁶⁸ โดยภายหลังจากเลือกตั้งจนถึงขณะนี้ ยังไม่มีความแน่นอนว่ารัฐบาล May จะดำเนินการเจรจากับสหภาพยุโรปในลักษณะเช่นใด และจะมีท่าทีเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ มากน้อยเพียงใด อาจกล่าวได้ว่ากระบวนการ Brexit คงเดินหน้าต่อไปภายใต้บริบทการเมืองสหราชอาณาจักรที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ

ในอีกด้านหนึ่ง สหภาพยุโรปนั้นมีท่าทีค่อนข้างชัดเจนและพร้อมเจรจากับสหราชอาณาจักร โดยคณะผู้เจรจาของสหภาพยุโรปนั้นนำโดย Michel Barnier อดีตรัฐมนตรีต่างประเทศของฝรั่งเศส ในครั้งนี้สหภาพยุโรปมุ่งเน้นความเป็นเอกภาพในการเจรจา โดยจะไม่มีการแยกเจรจาของรัฐสมาชิกสหภาพยุโรปกับอังกฤษเป็นรายประเทศและเน้นความโปร่งใส โดย Barnier เสนอว่าจะจัดพิมพ์เอกสารการเจรจากับอังกฤษออกมาเผยแพร่ต่อสาธารณะ⁶⁹ นอกจากนี้สหภาพยุโรปยังยืนยันสถานะและอำนาจของศาลยุติธรรมของยุโรป (European

68 “ข้าพหละอนาคต Brexit หลังชัยชนะบนความพ่ายแพ้ ฟันธงไม่เกิน 1 ปี เลือกตั้งใหม่,” *ไทยรัฐออนไลน์*, 9 มิ.ย. 60, <https://www.thairath.co.th/content/967758> (เข้าถึงเมื่อ 17 พ.ค. 61).

69 “ประชามติ ‘Brexit’ รอบสอง มีโอกาสเกิดขึ้นหรือไม่?”

Court of Justice: ECJ) แต่แน่นอนว่าสหภาพยุโรปกำหนดทิศทางในการเจรจาอย่างชัดเจนว่าสหราชอาณาจักรกับสหภาพยุโรปจะต้องบรรลุการเจรจาขั้นต้นเพื่อแยกทางกันจนเป็นที่พึงพอใจ แล้วจึงเปิดการเจรจาเรื่องข้อตกลงทางการค้ากับสหราชอาณาจักรว่าจะเป็นอย่างไหน ซึ่งอาจจะล่วงเกินเวลาสองปีตั้งที่ตกลงกันไว้และ May อาจจะไม่ได้อะไรติดตัวมาจากสหภาพยุโรปเลย ซึ่งสิ่งนี้ก็ตอกย้ำความเสียหายเปรียบของรัฐบาลอังกฤษที่ต้องเผชิญกับทั้งความไม่มั่นคงและกระแสโจมตีถึงความชอบธรรมในบ้านและก็ยังต้องรับมือกับความท้าทายนอกบ้านไปพร้อม ๆ กัน หาก May ไม่สามารถจัดการได้โดยเร็ว Global Britain ในฝันของเธออาจจะกลายเป็นอีกแค่หนึ่งโศกนาฏกรรมในประวัติศาสตร์อังกฤษก็ได้

สหราชอาณาจักรอาจจะแตกเป็นเสี่ยง

หลังจากผลประชามติออกมาจะเห็นได้ชัดเจนว่าในขณะที่ประชากรส่วนใหญ่ในอังกฤษลงมติถอนตัวออกจากสหภาพยุโรป แต่จากผลการลงประชามติแสดงให้เห็นว่าคะแนนจากประชากรอาศัยในสกอตแลนด์ และไอร์แลนด์เหนือส่วนใหญ่เลือกสนับสนุนการอยู่ต่อเป็นสมาชิกในสหภาพยุโรปต่อไป ซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้เกิดกระแสความตึงเครียดที่จะแยกตัวออกจากสหราชอาณาจักร โดยสกอตแลนด์ยังรอคอยเวลาที่จะจัดทำประชามติอีกครั้งเพราะอยากมีอำนาจอธิปไตยเป็นของตนเอง และไอร์แลนด์เหนือก็มีแนวโน้มที่จะจัดทำประชามติเพื่อแยกตัวออกจากอังกฤษเพื่อรวมกับไอร์แลนด์ โดยที่ทั้งสกอตแลนด์และไอร์แลนด์เหนือมีแนวโน้มที่ต้องการจะเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปในอนาคตหลังจากการแยกตัวสำเร็จ⁷⁰ โดยนิโคลัส สเตอร์เจียน มุขมนตรีของสกอตแลนด์ ประกาศว่ามีแผนการประชามติ

70 สุวัฒน์ศักดิ์ พบสุข, “Brexit: เกิดอะไรขึ้นเมื่ออังกฤษออกจากอียู?”, *Vogue Thai*, 24 มิ.ย. 59, <http://www.vogue.co.th/brexit-eu> (เข้าถึงเมื่อ 17 พ.ค. 61)

ให้สก๊อตแลนด์เป็นเอกราชครั้งที่ 2 โดยกล่าวว่ามันเป็นเรื่อง “ยอมรับไม่ได้ในทางประชาธิปไตย” ที่สก๊อตแลนด์จะต้องออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปทั้งที่คนในสก๊อตแลนด์ส่วนใหญ่ยังคงต้องการร่วมกับสหภาพอยู่ ทางด้านพรรคการเมืองสายเขียวในสก๊อตแลนด์ก็มีการล่ารายชื่อออนไลน์เรียกร้องให้รัฐบาลของสก๊อตแลนด์ไม่ว่าจะพรรคการเมืองใดก็ตามใช้ทุกวิถีทางในการทำให้สก๊อตแลนด์ยังคงอยู่กับสหภาพยุโรปรวมถึงการให้รัฐบาลเป็นตัวแทนเจรจาหรือสิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไป มาร์ติน แมคकिनเนส รองมุขมนตรีไอร์แลนด์เหนือเรียกร้องให้มีการลงประชามติรวมประเทศไอร์แลนด์ให้เป็นประเทศเดียวจากที่ไอร์แลนด์เหนืออยู่ในประเทศภายใต้สหราชอาณาจักรแยกจากประเทศสาธารณรัฐไอร์แลนด์ที่อยู่ติดกัน โดยที่แมคकिनเนสกล่าวว่านายกรัฐมนตรีเดวิด คาเมรอนทำความผิดพลาดตั้งแต่ยอมให้มีการลงประชามติในประเด็นสหภาพยุโรปแล้ว⁷¹ ซึ่งประเด็นการเป็นหนึ่งในประเทศปกครองของสหราชอาณาจักรและประเทศเหล่านี้ถูกจุดเชื้อไฟขึ้นมาหลายครั้ง หากการออกจากสหภาพยุโรปครั้งนี้จะเป็นอีกหนึ่งชนวนที่เติมเชื้อไฟจนทำให้เกิดการแยกตัวของประเทศในสหราชอาณาจักรจริงๆ อังกฤษเองจะต้องเผชิญกับมรสุมลูกใหญ่อีกลูกที่สาดเข้ามาพร้อมๆ กัน หากถึงเวลานั้น May อาจจะต้องมาคิดทบทวนอีกทีว่าอังกฤษสามารถไปได้ไกลถึง Global Britain ด้วยเครื่องบินที่ปีกหักได้จริงหรือไม่

---

71 “หลังผล Brexit-สก๊อตแลนด์ ไอร์แลนด์เหนือเสนอประชามติแยกจากสหราชอาณาจักร,” *ประชาไท*, 25 มิ.ย. 59, <https://prachatai.com/journal/2016/06/66527> (เข้าถึงเมื่อ 17 พ.ค. 61).

ความสัมพันธ์กับโลกภายนอก

บทบาทของ Donald Trump และสหรัฐอเมริกา

หลังจากการลงประชามติออกจากสหภาพยุโรปได้หนึ่งปี ท่าทีของ May ต่อสหภาพยุโรปชัดเจนขึ้นว่าจะหันไปหาพันธมิตรเก่าแก่อย่างสหรัฐอเมริกา ที่ Donald Trump ก็เป็นหนึ่งในผู้ที่เห็นด้วยกับการออกจากสหภาพยุโรปครั้งนี้เขาคิดว่ามันเป็นเรื่องที่สวยงามสำหรับสหราชอาณาจักร และยังกล่าวอีกด้วยว่าภายใต้รัฐบาลของเขา สหราชอาณาจักรจะมาเป็นอันดับหนึ่ง และเขารอไม่ไหวที่จะมีการสร้างข้อตกลงทางการค้าระหว่างกัน⁷² May เองก็เป็นคนแรกที่ไปพบปะกับประธานาธิบดีคนใหม่ถึงทำเนียบขาว เธอใช้โอกาสที่คนทั้งโลกกำลังตกใจกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อผูกสัมพันธ์กับ Trump และ May ก็หวังว่าจะใช้ความสัมพันธ์นี้เพื่อดึงแรงสนับสนุนของประธานาธิบดีสหรัฐฯ คนนี้ เพื่อให้การสนับสนุนองค์กร NATO และทำให้สหราชอาณาจักรรู้สึกว่ามีที่พึ่งทางด้านความมั่นคงหากตนเองต้องออกจากสหภาพยุโรป Trump ก็ถึงกับให้คำสัญญากับ Liam Fox ว่าจะต้องมีการตกลงทางการค้าที่ยิ่งใหญ่และน่าตื่นเต้นสำหรับสองประเทศให้ได้

แต่การหวังพึ่งสหรัฐอเมริกาจะสามารถยืนยาวและ May จะมั่นใจได้เท่าไรในการฝากอนาคตของตนเองให้พึ่งพิงรัฐบาลของ Trump? ไม่เมื่อหลังจากนั้นไม่นาน Steve Bannon ผู้สนับสนุน Brexit ด้วยก็ลาออกจากทำเนียบขาว และคนใหม่ที่เข้ามาแทนก็ดูจะไม่ได้ฝึกฝนนโยบายประชานิยม และชาตินิยมเสียเท่าไร่ ซ้ำยังมีมุมมองเกี่ยวกับภารกิจของโลกและการค้าแบบพหุภาคีมากกว่าด้วยซ้ำ⁷³ และแน่นอนว่าหากมองในมุมมองของสหรัฐอเมริกา ผลประโยชน์จากการเข้าร่วมใน

72 Freddy Gray, "You Brexit, You Buy It," *The National Interest*, October 16, 2017, <https://nationalinterest.org/feature/you-brexit-you-buy-it-22750> (accessed on May 17, 2018).

73 Ibid.

ตลาดร่วมของสหภาพยุโรปที่มีมูลค่าและมีผู้บริโภคมากกว่า 500 ล้านคน ยังไม่สามารถเป็นแรงจูงใจที่มากพอที่จะทำให้ผู้ประกอบการและรัฐบาลสหรัฐอเมริกาเพิ่มมาตรฐานในการผลิตเพื่อให้สามารถเข้าสู่ตลาดได้ แล้วนับประสาอะไรกับตลาดของสหราชอาณาจักรที่มีมูลค่าเพียงแค่ 65 ล้าน ยิ่งไปกว่านั้น Wilbur Ross ยังได้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของสหรัฐยังได้กล่าวอย่างหนักแน่นว่า การเจรจาข้อตกลงทางการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักรจะต้องยึดเอาผลประโยชน์ของสหรัฐอเมริกาเป็นสำคัญ⁷⁴ แล้วเหตุใดเพียงแค่อสัญญาปากเปล่ายังทำให้ May เชื่อใจและมีความหวังในประเทศพันธมิตรเก่าแก่ของตนมากขนาดนี้ หากไม่ใช่เพราะว่าเธอเองก็ไม่แน่ใจเช่นกันว่าอนาคตข้างหน้าของประเทศหลังจาก Brexit จะเป็นอย่างไรนั่นเอง

บทบาทของสหราชอาณาจักรในทวีปเอเชีย

สำหรับผู้นำทางการเมืองและเศรษฐกิจในเอเชียแล้วสถานะของสหราชอาณาจักรไม่ว่าจะอยู่หรือจะไม่อยู่ในสหภาพยุโรปก็ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อหรือไม่ได้ทำให้เกิดความแตกต่างอย่างมีนัยยะสำคัญต่อบทบาทในโลกภายนอกอยู่ดี จริง ๆ แล้วปัจจัยที่สำคัญสำหรับชาวเอเชียก็คือ สหราชอาณาจักรจะสามารถรักษาความสัมพันธ์ของตนเองให้ใกล้ชิดกับสหภาพยุโรปได้เท่าใดต่างหากที่สำคัญและจะทำให้พวกเขา รู้สึกว่าสหราชอาณาจักรเป็นคู่ค้าที่ดีและมีอิทธิพล⁷⁵ เพราะเศรษฐกิจที่กำลังเจริญเติบโตมากของเอเชียคงไม่สามารถให้ความสำคัญกับประเทศที่ยังไม่สามารถจัดการกับอัตลักษณ์และไม่สามารถจัดแจงตำแหน่งหน้าที่ของตนเองภายใต้ระเบียบโลกใหม่อย่างเช่นสหราชอาณาจักรได้

74 Brake, “‘Global Britain’ Is the Government’s Latest Fantasy.”

75 Vijay Eswaran, “Even ‘Global Britain’ will need the EU,” *Politico*, March 28, 2018, <https://www.politico.eu/article/brexit-trade-asia-uk-even-global-britain-will-need-the-eu/> (accessed on May 18, 2018).

โดยบริษัทของชาวเอเชียที่ได้มีการลงทุนในสหราชอาณาจักร ตั้งแต่ 1980 กำลังมองหาการรับประกันจากรัฐบาลอังกฤษว่าจะสามารถปกป้องผลประโยชน์ของพวกเขาเอาไว้ได้หรือไม่ เพราะพวกเขาเลือกลงทุนที่นั่นเนื่องจากสหราชอาณาจักรสามารถยื่นข้อเสนอที่น่าสนใจในการเป็นจุดที่เชื่อมต่อกับตลาดรวมของสหภาพยุโรปได้ ดังนั้นหากพวกเขาต้องสูญเสียผลประโยชน์เหล่านี้ไปแน่นอนว่าพวกเขาก็คงไม่อยู่ต่อ สำหรับประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีขนาดเศรษฐกิจคิดเป็นเงินมากกว่า 2.8 หมื่นล้านดอลลาร์ และมีประชากรรวมกันมากกว่า 640 พันล้านคน ความสำคัญอันดับหนึ่งของพวกเขาคือการค้าขายกับประเทศจีน สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรปไม่ใช่กับสหราชอาณาจักร เพราะขนาดเศรษฐกิจจะมีค่าต่างกันมหาศาล โดยในขณะที่ขนาดการค้าขายระหว่างประเทศ ASEAN กับสามประเทศข้างต้นได้เงิน 345 พันล้านดอลลาร์ 227 พันล้านดอลลาร์ และ 212 พันล้านดอลลาร์ เม็ดเงินทางเศรษฐกิจที่ประเทศเหล่านี้สามารถได้จากสหราชอาณาจักรคิดเป็นเงินเพียง 34 พันล้านดอลลาร์เท่านั้น⁷⁶

ทั้งนี้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจใหญ่ ๆ ในโลกล้วนให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างกันทั้งสิ้น ซึ่งแน่นอนว่าในปัจจุบันสหภาพยุโรปถือเป็นผู้เล่นตัวสำคัญในการค้าและเศรษฐกิจของโลกไม่ใช่สหราชอาณาจักร แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าข้อตกลงทางการค้าระหว่างสหราชอาณาจักรกับประเทศเอเชียจะเกิดขึ้นไม่ได้ เพียงแต่ May อาจจะต้องยอมรับเสียก่อนว่าการเริ่มต้นใหม่ของเธออาจจะไม่ได้มาพร้อมกับอำนาจในการต่อรองเท่ากับที่เธอเคยมีเช่นตอนที่อยู่ในสหภาพยุโรป ดังนั้นจึงอาจจะฟังดูข้อนแย้งมาก ๆ เสียด้วย แต่ May อาจจะต้องเริ่มเส้นทางของ Global Britain ที่ Brussels เพื่อที่จะรักษาข้อตกลงทางการค้าที่ดึงดูดประเทศอื่น ๆ ในโลกเอาไว้ถึงแม้เธอจะไม่อยากทำเช่นนั้นก็ตาม⁷⁷

---

76 Ibid.

77 Ibid.

ความสัมพันธ์กับประเทศในเครือจักรภพและ
อิทธิพลในระดับโลก

ปฏิเสธไม่ได้เลยว่านโยบาย Global Britain สะท้อนถึงแนวคิดการกลับไปสู่ยุครุ่งเรืองของสหราชอาณาจักรที่มีอิทธิพลครอบคลุมและสามารถปกครองประเทศโพ้นทะเลได้ทั่วโลก แต่อย่างไรก็ตามความคิดแบบนั้นในยุคนี้ดูจะเป็นเหมือนกับภาพลวงตาของความยิ่งใหญ่ของอดีต เพราะมันแสดงให้เห็นว่าสหราชอาณาจักรภายใต้ Global Britain จะโอบอุ้มประเทศที่มีวัฒนธรรมเดียวกันกับตนและประเทศเหล่านั้นก็เคยเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิอังกฤษมาก่อน โดยเฉพาะพวก Brexiteer ที่เชื่อว่า หากออกจากสหภาพยุโรปแล้วโลกภายนอกก็เหมือนกับหอยนางรม ที่มีสหราชอาณาจักรเป็นเสมือนกับไข่มุกที่มีคุณค่า และยังโจมตีว่าอังกฤษเป็นเกาะของโลกในตอนที่สหภาพยุโรปมีอิทธิพลแคในทวีป อังกฤษมีเครือข่ายในการทำงานอย่างเป็นระบบในขณะที่สหภาพยุโรปเป็นเสมือนกับระบบราชการที่คร่ำครึ อังกฤษมีการกำหนดนโยบายจากล่างสู่บนแต่สหภาพยุโรปเป็นแบบบนลงล่างประวัติศาสตร์อันยาวนานของประเทศตอกย้ำว่าสหราชอาณาจักรเป็นตัวแสดงที่มีอิทธิพลในโลกทั้งในด้านการค้าขาย และความมั่นคงสหราชอาณาจักรมีกองทัพเรือที่ยิ่งใหญ่ที่สุดประเทศหนึ่งของโลกและยังสามารถดำเนินการทูตโดยมีสถานทูตถึงกว่า 154 แห่งกระจายอยู่ในโลก สหราชอาณาจักรมีสถานะเป็นสมาชิกถาวรขององค์การความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSC) เป็นเสมือนบ้านของนักลงทุนกว่า 2,000 บริษัท ซึ่งคิดเป็น 52% มากกว่าฝรั่งเศสและ 78% มากกว่าเยอรมัน แม้แต่กีฬาประจำชาติอย่างฟุตบอลก็ได้รับความนิยมไปทั่วโลกและสโมสรในอังกฤษก็ครอบครองผู้เล่นจากต่างชาติมากมาย⁷⁸ แน่แน่นอนว่าสิ่งเหล่านี้ก็มีเค้าของความเป็นจริง หรืออย่างน้อยก็ “เคย

---

78 Bagehot, “Global Britain or Globaloney,” *Economist*, March 15, 2018, <https://www.economist.com/britain/2018/03/15/global-britain-or-globaloney> (accessed on May 18, 2018).

เป็นจริง” อย่างเช่น ภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาที่คนส่วนใหญ่ในโลกใช้ช่วยให้เศรษฐกิจและการค้าขายกระตุ้นขึ้นมา 2.2 เท่า และความเชื่อมโยงทางดินแดนของอาณานิคมช่วยให้การค้าขายเพิ่มขึ้นกว่า 2.5 เท่า⁷⁹

แต่อย่างไรก็ตามหากนำขนาดเศรษฐกิจของประเทศในเครือจักรภพมารวมกันและหักลบขนาดเศรษฐกิจของประเทศแม่ออกไป ก็พบว่าขนาดเศรษฐกิจของประเทศในเครือจักรภพรวมกันคิดเป็นเพียง 55% ของ GDP เท่านั้น เนื่องจากระยะทางและการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมส่งผลต่อส่วนแบ่งทางการตลาด ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าจักรวรรดิและประเทศอาณานิคมไม่สามารถพึ่งพาได้อีกต่อไป แวดวงการทูตของประเทศก็ถูกรายล้อมไปด้วยครอบครัวของชนชั้นสูงที่ได้รับมรดกจากคนรุ่นเก่าและยืนยันที่จะไม่เปลี่ยนแปลงอะไรงบประมาณทางด้านการป้องกันประเทศก็ลดลงกว่า 20% ตั้งแต่ปี 2007 งบประมาณของกระทรวงการต่างประเทศลดลงมากกว่านั้นเสียอีก การสนับสนุนในแวดวงการทูตก็ไม่ได้รับเท่าที่ควร เช่น การที่ Boris Johnson เรียกร้องให้มีการลงโทษเพื่อตอบโต้รัสเซียในกรณีซีเรียก็ไม่มี การสนับสนุนอย่างชัดเจนของประเทศ G7 อื่น ๆ สหราชอาณาจักรยังไม่สามารถมีผู้แทนที่ถูกเลือกเป็นคณะกรรมการของ World Health Organisation (WHO) และไม่มีผู้พิพากษาใน the International Court of Justice⁸⁰ บริษัทที่รัฐบาลเป็นเจ้าของในระดับโลกก็มีนักกฎหมายที่ไม่รู้อะไรเกี่ยวกับ “โลก” เลยด้วยซ้ำ ผู้นำรุ่นใหม่ของอดีตประเทศอาณานิคมก็ได้ออกมาแสดงวิสัยทัศน์ใหม่ ๆ ที่ May อาจจะไม่ใช่ใจเท่าไรนัก เช่น นายกรัฐมนตรีของอินเดีย Narendra Modi ที่มีความใกล้ชิดและให้ความสำคัญกับกฎเกณฑ์ของสหราชอาณาจักรน้อยกว่ารัฐมนตรีรุ่นก่อน ๆ โดยการที่เขาเคยยื่น

79 Ibid.

80 “Global Britain strategy ‘risks damaging UK reputation’,” *Financial Time*, <https://www.ft.com/content/637320aa-2554-11e8-b27e-cc62a39d57a0> (accessed on May 18, 2018).

ข้อเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนระหว่างการทำสนธิสัญญาทางการค้าในอนาคต เพื่อแลกกับการที่คนอินเดียสามารถมีวีซ่าและเดินทางเข้าอังกฤษได้ สะดวกมากขึ้น⁸¹ ซึ่งแน่นอนหากสหราชอาณาจักรยังคงยืนยันว่าสาเหตุที่ออกจากสหภาพยุโรปเป็นเพราะการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างอิสระสู่ยุโรปพวกเขาคงไม่พอใจกับข้อเสนอนี้เท่าใดนัก แต่ก็ต้องยอมรับเช่นกันว่าในโลกที่การติดต่อสื่อสารและการค้าขายเชื่อมต่อกันหมด มันแทบจะเป็นไปไม่ได้เลยในการแบ่งแยกการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตต่าง ๆ อย่างอิสระ ซึ่งหากสหราชอาณาจักรยังคงต้องการควบคุมการตรวจคนเข้าเมืองก็จะต้องยิ่งยากที่ประเทศจะกลายเป็นแหล่งของการค้าของโลก⁸²

Global Britain ดูเป็นความพยายามและความตั้งใจที่ดีในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น แต่คำพูดสวยหรูต่าง ๆ กลับเป็นการทำให้ความเป็นจริงที่เศรษฐกิจกำลังจะเจอกับปัญหาใหญ่ถูกละเลยไป รัฐบาลที่มีเหตุผลควรจะพยายามหาวิธีที่จะกำจัดบริษัทที่ทำให้ผู้คนไม่ยอมทำงานหรือไม่ได้สร้างงานและกำไรที่สร้างสรรค์ มากกว่าการไฝฝืนถึงสิ่งที่ยากที่จะเกิดขึ้นและปั่นน้ำเป็นตัวมาหลอกประชาชนของตนเอง

บทสรุป

ในมุมมองของนักเศรษฐศาสตร์หลาย ๆ คน นโยบาย Global Britain เปรียบเสมือน “meaningless slogan”⁸³ เป็นคำพูดที่สวยหรูแต่ไม่มีความหมาย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายคนของอังกฤษก็ออกมาวิพากษ์วิจารณ์นโยบายดังกล่าวและหน่วยงานด้านการ

81 Eswaran, “Even ‘Global Britain’ will need the EU.”

82 Ibid.

83 Patrick Wintour, “Foreign Office policy of Global Britain is ‘superficial rebranding’,” *The Guardian*, March 12, 2018, <https://www.theguardian.com/politics/2018/mar/12/foreign-office-policy-of-global-britain-is-superficial-rebranding> (accessed on May 18, 2018).

ต่างประเทศที่รับผิดชอบนโยบายดังกล่าวอย่างดุเดือดว่า Global Britain ก็เป็นเสมือนคำพูดที่ปราศจากความหมาย ไม่มีวัตถุประสงค์ทางการเมืองที่แน่ชัดซ้ำยังขาดยุทธศาสตร์ในการดำเนินการให้เกิดผลในทางปฏิบัติ⁸⁴ นอกจากนี้ยังมีเสียงเรียกร้องให้สำนักงานต่างประเทศและเครือจักรภพ (FCO) หานโยบายใหม่ที่เป็นไปได้จริงและเป็นมากกว่าการนำนโยบายเก่ามาเปลี่ยนชื่อ เพราะตอนนี้สหราชอาณาจักรกำลังเสี่ยงกับการทำลายชื่อเสียง ความน่าเชื่อถือ และแรงสนับสนุนจากโลกภายนอกเนื่องมาจากการกระทำของตนเอง⁸⁵ ถึงแม้ว่า Global Britain จะเต็มไปด้วยความตั้งใจที่ดีในการส่งสารถึงโลกภายนอกว่า อังกฤษจะไม่อยู่เฉยและจะไม่ปลีกตัวออกจากโลกภายนอกถึงแม้ว่าจะออกจากสหภาพยุโรปแล้วก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ

แต่ในความจริงแล้วรัฐบาลจะถูกตัดสินว่าดีหรือไม่ด้วยการกระทำของพวกเขา ไม่ใช่สิ่งที่พวกเขาพูด May และคณะทำงานของเธอต้องแสดงให้เห็นมากกว่าแค่เรื่องเศรษฐกิจ โดยการหาวิธีแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของตนเองในระดับโลกโดยไม่ต้องไม่ลืมนำ ขนาด ความสำคัญ และอิทธิพลของตนเองจะลดลงเพราะหากทำไม่ได้ก็แสดงให้เห็นอีกเช่นกันว่าแนวทางนโยบายของสหราชอาณาจักรในการจะติดต่อกับโลกภายนอกภายในนโยบาย Global Britain มีแนวโน้มที่จะสำเร็จได้ยาก เพราะเป็นเสมือนว่าสำนักงานต่างประเทศและเครือจักรภพเพียงแค่ประดิษฐ์คำที่สวยหรูแต่ปราศจากสาระ⁸⁶ ออกมาเพื่อให้อังกฤษมีหนทางใหม่เพื่อให้ยึดเกาะเพียงเท่านั้น หากสำนักงานต่างประเทศและเครือจักรภพยังไม่สามารถที่จะเพิ่มความพยายามในการกำหนดแนวทางนโยบายที่มั่นคงกว่านี้ และยังไม่สามารถรักษาสัญญาที่จะทำให้กฎเกณฑ์ทางการค้าและความสัมพันธ์กับต่างประเทศเข้มแข็งอย่างที่

---

84 Ibid.

85 Ibid.

86 Wintour, "Foreign Office policy of Global Britain is 'superficial rebranding'."

เคยพูดไว้ได้อนาคตของอังกฤษก็จะยังคงความไม่แน่นอนและคาดเดา
ได้ยากมากขึ้นไปอีก และถึงแม้สหภาพยุโรปจะขาดประสิทธิภาพแต่
การออกจากสหภาพยุโรปเหมือนกับเด็ก ๆ ไม่ใช่การแก้ปัญหาคงจะ
แก้ปัญหาด้วยการทำงานร่วมกับพรรคสายก้าวหน้าอื่น ๆ ในยุโรปเพื่อ
ผลักดันให้เกิดการตรวจสอบการทำให้สหภาพมีความเป็นประชาธิปไตย
มากขึ้น พร้อม ๆ กับการสร้างงาน การเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน และมี
สิทธิแรงงาน เพราะการย้อนกลับไปสู่อดีตไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่มี
ส่วนเชื่อมโยงกับโลกในปัจจุบันได้⁸⁷ เพราะหากปล่อยให้เป็นอย่างนี้ต่อไป
ไปกระแสที่จะมีการเรียกร้องให้มีการลงประชามติใหม่ก็จะยิ่งเพิ่มขึ้น
เรื่อย ๆ ซึ่งทำให้อังกฤษไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง เสียค่าเสียโอกาส
และงบประมาณอีกจำนวนมหาศาลนั่นเอง

---

87 “หลังผล Brexit-สก๊อตแลนด์ ไอร์แลนด์เหนือเสนอประชามติแยกจากสหราชอาณาจักร,” *ประชาไท*, 25 มิ.ย. 59, <https://prachatai.com/journal/2016/06/66527> (เข้าถึงเมื่อ 18 พ.ค. 61).

